

Na osnovu člana 18. stav 2. Zakona o zvaničnoj statistici („Službeni glasnik RS”, broj 104/09) i člana 8. stav 1. Zakona o Narodnoj skupštini („Službeni glasnik RS”, broj 9/10),

Narodna skupština Republike Srbije, na Trećoj sednici Prvog redovnog zasedanja u 2021. godini, održanoj 18. marta 2021. godine, donela je

O D L U K U

O PROGRAMU ZVANIČNE STATISTIKE U PERIODU OD 2021. DO 2025. GODINE

1. Usvaja se Program zvanične statistike u periodu od 2021. do 2025. godine, koji je odštampan uz ovu odluku i čini njen sastavni deo.

2. Ova odluka stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom glasniku Republike Srbije”.

RS Broj 13

U Beogradu, 18. marta 2021. godine

NARODNA SKUPŠTINA REPUBLIKE SRBIJE

PREDSEDNIK

Ivica Dačić

PROGRAM ZVANIČNE STATISTIKE U PERIODU OD 2021. DO 2025. GODINE

I. UVOD

Pravni okvir za proizvodnju i diseminaciju rezultata i informacija zvanične statistike, kao i za organizaciju sistema zvanične statistike u Republici Srbiji, uspostavljen je Zakonom o zvaničnoj statistici („Službeni glasnik RS”, broj 104/09 – u daljem tekstu: Zakon). Na osnovu Zakona izrađuje se, za petogodišnji period, program sa planiranim aktivnostima zvanične statistike. Program zvanične statistike u periodu od 2021. do 2025. godine (u daljem tekstu: Program) pripremio je Republički zavod za statistiku (u daljem tekstu: RZS), u saradnji sa drugim odgovornim proizvođačima zvanične statistike. Programom se predviđa dalje unapređenje obima i kvaliteta proizvedenih rezultata zvanične statistike ostvarenih u prethodnom petogodišnjem periodu od 2016. do 2020. godine.

Programom se definišu aktivnosti kojima će se postići osnovni cilj da se, u navedenom periodu, završi potpuna harmonizacija statističkih istraživanja i ostalih aktivnosti, kao i metodologije izrade rezultata zvanične statistike sa međunarodnim statističkim standardima, pre svega sa standardima Evropskog statističkog sistema (ESS) i Evropske unije (EU). Tako su, kod definisanja statističkih aktivnosti, uvažavani zahtevi navedeni u dokumentima: Evropski statistički program 2013–2020 (*Regulation [EU] 2017/1951 of the European Parliament and of the Council of 25 October 2017 amending Regulation [EU] No 99/2013 on the European statistical programme 2013-17, by extending it to 2020*), Evropski statistički godišnji program rada za 2019. godinu (*Commission Decision on the financing of the European statistical programme 2013-2020 and the adoption of the work programme for 2019*), Evrostatov Kompendijum statističkih zahteva 2019 (*The Statistical requirements compendium, 2019 edition, published by Eurostat*) i Vizija Evropskog statističkog sistema 2020 (*ESS Vision 2020*). Realizacija Programa treba da zadovolji zahteve širokog kruga korisnika i da upotrebom novih izvora podataka i unapređenjem efikasnosti procesa proizvodnje i diseminacije dovede do povećanja kvaliteta rezultata zvanične statistike.

Sastavni deo Programa, u skladu sa odredbama Zakona, jeste Strategija razvoja zvanične statistike u Republici Srbiji u periodu od 2021. do 2025. godine. Strategija treba da obezbedi razvoj zvanične statistike u pravcu potpune harmonizacije statističkih standarda, metodologija i dobre statističke prakse, kao osnovu za dobijanje relevantnih rezultata zvanične statistike i njihovu uporedivost sa statističkim podacima evropskih i drugih zemalja.

Pored toga, Program sadrži Pregled očekivanih rezultata zvanične statistike po oblastima sa podacima o njihovoj periodičnosti i planiranim aktivnostima, uključujući i planirane aktivnosti na uvođenju novih pokazatelja kojima se obezbeđuje usaglašavanje i primena međunarodnih standarda u oblastima gde to do sada nije urađeno, kao i Pregled najznačajnijih infrastrukturnih i razvojnih aktivnosti. Oblasti statistike date su u skladu sa Klasifikacijom statističkih aktivnosti (*Classification of Statistical Activities – CSA REV. 1*). Takođe, posebno je dat i spisak odgovornih proizvođača zvanične statistike, kao i osvrt na očekivane probleme i uslove za realizaciju Programa.

II. STRATEGIJA RAZVOJA ZVANIČNE STATISTIKE U REPUBLICI SRBIJI U PERIODU OD 2021. DO 2025. GODINE

1. Zvanična statistika u Republici Srbiji

Usaglašavanje zvanične statistike sa međunarodnim statističkim standardima, klasifikacijama, konceptima, definicijama, metodologijama i procedurama, kao i prihvatanje dobre statističke prakse drugih zemalja, sastavni je deo intenzivnih aktivnosti Republike Srbije u okviru procesa pristupanja EU. U tom smislu, obezbeđivanje kvalitetnih i međunarodno uporedivih rezultata zvanične statistike i ostvarivanje potpune harmonizacije sa međunarodnim statističkim standardima, pre svega ESS i Ujedinjenih nacija (UN), predstavljaju osnovna strateška opredeljenja sistema zvanične statistike Republike Srbije.

Sistem zvanične statistike, kao deo informacionog sistema svakog demokratskog društva, definiše se kao sistem kvantitativnih pokazatelja dobijenih na osnovu jedinstvenih metodologija, definicija, klasifikacija i organizacije statističkih istraživanja i aktivnosti na bazi jedinstvenih programa i planova. Najvažniji zadatak zvanične statistike jeste da pruži realnu sliku društvenih i ekonomskih kretanja u zemlji i da obezbedi pouzdanu osnovu za analizu i donošenje odluka na raznim nivoima društva, od državne uprave i drugih institucija, preko poslovnih subjekata, sve do zainteresovanih građana. Osnovne vrednosti zvanične statistike, pored ostalog, proizlaze i iz sledećih međunarodnih dokumenta: Osnovni principi zvanične statistike Ujedinjenih nacija i Kodeks prakse evropske statistike (*European Statistics Code of Practice – CoP*) ESS i Evrostata.

Prepoznavši potrebe i značaj zvanične statistike, Republika Srbija, uz podršku EU, ulaže značajne napore u pravcu prilagođavanja našeg statističkog sistema međunarodnim standardima. Razvoj zvanične statistike povezan je i sa procesom pristupanja EU, odnosno sa kriterijumom sposobnosti preuzimanja obaveza iz članstva u EU (Poglavlje 18 – Statistika), kao i sa praćenjem pokazatelja ispunjavanja ekonomskih kriterijuma za članstvo i pregovorima u okviru tog procesa. Pored toga, obaveze zvanične statistike proizilaze i iz odnosa sa drugim međunarodnim institucijama, kao što su UN i njene organizacije, Međunarodni monetarni fond (*International Monetary Fund*), Svetska banka, Međunarodna organizacija za ekonomsku saradnju i razvoj (*Organisation for Economic Co-operation and Development – OECD*) i dr.

Program, polazeći od preporuka UN i EU, utvrđuje pravni, institucionalni i programski okvir za prikupljanje, proizvodnju i diseminaciju podataka i informacija i organizaciju sistema zvanične statistike. Sistem zvanične statistike Republike Srbije čine RZS, kao glavni koordinator sistema, Narodna banka Srbije, Gradska uprava Grada Beograda – za teritoriju Grada Beograda, kao i ostali odgovorni proizvođači zvanične statistike navedeni u ovom programu, kao što su: Ministarstvo finansija, Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede, Ministarstvo prosvete, nauke i tehnološkog razvoja, Ministarstvo unutrašnjih poslova, Republički fond za penzijsko i invalidsko osiguranje, Republički fond za zdravstveno osiguranje, Institut za javno zdravlje Srbije, Republički geodetski zavod, Nacionalna služba za zapošljavanje, Agencija za zaštitu životne sredine, Narodna biblioteka Srbije i dr. RZS je, u skladu sa Zakonom, glavni proizvođač i diseminator podataka, odgovorni stručni nosilac, organizator i koordinator sistema zvanične statistike i predstavlja zvaničnu statistiku Republike Srbije u međunarodnom statističkom sistemu. Posebno mesto u sistemu zvanične statistike ima Savet za statistiku Republike Srbije, čija je uloga definisana Zakonom.

2. Osnovne aktivnosti zvanične statistike

Osnovne aktivnosti zvanične statistike odnose se:

- na prikupljanje i obradu podataka i proizvodnju i diseminaciju rezultata zvanične statistike visokog kvaliteta i široke dostupnosti svim korisnicima;
- na očuvanje i jačanje pozicije i stručne nezavisnosti zvanične statistike;

- na jačanje poverenja u zvaničnu statistiku, kako davalaca podataka tako i korisnika rezultata zvanične statistike, i
- na aktivnu međunarodnu saradnju i učešće u radu relevantnih domaćih i međunarodnih institucija.

3. Misija zvanične statistike

Osnovna misija zvanične statistike je obezbeđivanje relevantnih, nepristrasnih, pouzdanih, pravovremenih i međunarodno uporedivih pokazatelja, rezultata i informacija zvanične statistike. Koordinacija odgovornih proizvođača zvanične statistike i aktivno učešće u međunarodnoj statističkoj saradnji omogućavaju da objavljeni rezultati zvanične statistike zadovolje potrebe donosilaca odluka, istraživača i drugih korisnika i da ti rezultati budu osnov za praćenje i usmeravanje politika u oblasti ekonomije i društva, kao i politika povezanih sa procesom pridruživanja Republike Srbije EU. Prikupljanje i obrada podataka i proizvodnja i diseminacija rezultata zvanične statistike vrši se uz neophodno korišćenje metodoloških i organizacionih znanja, statističkih standarda, moderne tehnologije, unapređenje proizvodnih procesa, optimalno korišćenje resursa, zaštitu statističke poverljivosti, umereno opterećenje davalaca podataka i dostupnost podataka svim korisnicima pod istim uslovima.

4. Vizija i vrednosti zvanične statistike

Sistem zvanične statistike Republike Srbije, jačanjem stručnih i infrastrukturnih kapaciteta i usvajanjem i primenom najbolje statističke prakse, treba da postigne visok stepen usklađenosti sa međunarodnim statističkim standardima, kao i visok nivo kvaliteta objavljenih statističkih podataka i stečenog poverenja davalaca i korisnika podataka.

Ostvarivanje date misije i vizije zvanične statistike zasniva se na sledećim vrednostima:

- kvalitetu proizvedenih i objavljenih rezultata i informacija zvanične statistike, uz primenu najboljih međunarodnih iskustava u pogledu metoda prikupljanja, obrade i diseminacije podataka, te na primeni načela efikasnosti, usmerenosti prema korisnicima i stalnom unapređenju ljudskih potencijala;
- međusobnom poverenju svih učesnika u statističkom sistemu, odnosno korisnika podataka, davalaca podataka i proizvođača zvanične statistike, i
- stalnoj saradnji proizvođača zvanične statistike u zemlji i inostranstvu.

5. Osnovni strateški ciljevi

Osnovni strateški ciljevi definišu prioritete pravce delovanja i rezultate koje tim delovanjem zvanična statistika treba da postigne:

5.1. Završetak potpune harmonizacije statističkih standarda i prakse sa Evropskim statističkim sistemom i Evropskom unijom

Osnovni strateški cilj je završetak potpunog usaglašavanja sa zahtevima ESS i EU u pogledu statističkih pokazatelja, rokova objavljivanja i primenjenih metodologija, do kraja ovog perioda. Statistički standardi podrazumevaju standardne klasifikacije, koncepte, definicije, metodologije i procedure za obračun statističkih pokazatelja. U tom smislu, korišćenje standardnih definicija i klasifikacija, kao i postupaka za dobijanje složenih statističkih pokazatelja, predstavlja osnov za uporedivost podataka zvanične statistike, pre svega, sa podacima ESS, odnosno njihovu relevantnost i validnost sa aspekta pravnih propisa i metodoloških pravila i preporuka EU. Na ovaj način biće ispunjeni i zahtevi koji se pred zvaničnu statistiku postavljaju u procesu pridruživanja EU, kako u okviru Poglavlja 18 – Statistika, tako i

okviru drugih poglavlja. U ovom procesu neophodno je korišćenje pozitivne prakse zvanične statistike drugih zemalja.

Ovim ciljem su, u skladu sa Vizijom ESS 2020 (*ESS Vision 2020*), obuhvaćene sledeće ključne oblasti:

- podizanje kvaliteta statističkih procesa i podataka uz maksimalno korišćenje i modernizaciju informatičko-komunikacionih tehnologija;
- statističko praćenje fenomena globalizacije sa ekonomskog i finansijskog aspekta, uz zadovoljavanje sve većih potreba za statističkim podacima na nacionalnom i regionalnom nivou;
- racionalizacija troškova prikupljanja podataka i smanjenje opterećenja davalaca podataka – veće korišćenje administrativnih izvora i statističkih metoda i modela procene statističkih rezultata;
- obezbeđenje kvalitetnih i pravovremenih statističkih indikatora neophodnih za donošenje odluka i uspešno upravljanje ekonomijom na svim nivoima.

Pored razvoja metodologija i usvajanja novih standarda, neophodno je ostvariti dalji razvoj statističkih registara, kao okvira za izbor statističkih jedinica, kao i još širu primenu metoda uzorka. Za veći oslonac na administrativne izvore podataka neophodan je i povećani uticaj na metodološka rešenja u značajnim administrativnim registrima i bazama podataka. To će omogućiti, pored racionalizacije postojeće strukture i načina sprovođenja statističkih istraživanja kao najčešće korišćenog metoda za dobijanje statističkih podataka, i smanjenje opterećenosti davalaca podataka i ukupnih troškova dobijanja pojedinih statističkih pokazatelja.

Razvoj analitičkog rada odvijaće se u pravcu standardizacije postupaka, ujednačavanja nivoa obrade podataka, praćenja i merenja kvaliteta rezultata, izveštavanja i dr. Osnovne razvojne oblasti analize rezultata zvanične statistike odnose se na analizu, modeliranje i desezoniranje vremenskih serija, analizu makroekonomskih podataka i analizu međusobne usklađenosti statističkih podataka i informacija iz različitih izvora.

Preduslov za uspešnu realizaciju ovog strateškog cilja je postojanje kvalitetnog i organizovanog sistema zvanične statistike na čelu sa nezavisnom statističkom institucijom sa jasno definisanom ulogom koordinatora i nacionalnog predstavnika u statistici EU, odnosno Evrostatu.

5.2. Unapređenje kvaliteta rezultata zvanične statistike uz obezbeđivanje visokog stepena međunarodne uporedivosti

Statistički podaci i informacije, kao finalni rezultat aktivnosti i ciljni proizvod zvanične statistike, osnova su za upoređivanje sa drugim zemljama. Težište pažnje zvanične statistike zbog toga će se pomerati prema statističkim pokazateljima, kao rezultatima za koje su neposredno zainteresovani korisnici podataka.

Kod postojećih statističkih pokazatelja primeniće se harmonizovana metodološka rešenja, a kod novih preuzeće se standardna evropska rešenja, uz obezbeđivanje mehanizma za njihovo formiranje sprovođenjem postojećih i novih istraživanja i korišćenjem administrativnih izvora podataka.

Neophodno je nastaviti aktivnosti na razvoju i primeni sistema upravljanja kvalitetom i na uvođenju standardnog izveštaja o kvalitetu statističkih podataka. Primena sistema upravljanja kvalitetom podrazumeva identifikovanje i opisivanje svih procesa statističke proizvodnje, razvoj metoda i alata za samoprocenu i obezbeđivanje preduslova za uvođenje sistema za upravljanje rizicima.

Ispunjavanje međunarodnih standarda podrazumeva da se uz podatke obezbede i informacije o samim podacima (metapodaci), uključujući podatke o

primenjenim definicijama, klasifikacijama, obuhvatu i metodu obračuna, kao i napomene o njihovom kvalitetu i eventualnim ograničenjima njihove upotrebe. Ovo će se omogućiti nastavkom razvoja sistema za izradu referentnih metapodataka i izveštaja o kvalitetu (RZSMETA), unapređenjem kvantiteta, kvaliteta i dostupnosti referentnih metapodataka i izveštaja o kvalitetu i povećanjem nivoa standardizacije i kvaliteta sistema opštih metapodataka.

Zvanična statistika će striktno sprovoditi zaštitu individualnih podataka i voditi dijalog sa davaocima podataka radi smanjenja njihovog opterećenja u pogledu davanja podataka (definisanje zajedničkih varijabli u istraživanjima, sagledavanje pitanja izbora uzorka i dr.), kao i jačanja njihovog poverenja, što je uslov unapređenja kvaliteta rezultata zvanične statistike.

Vrednovanje statističke proizvodnje zahteva od odgovornih proizvođača zvanične statistike da stalno rade na sticanju poverenja i razvijanju dobrih odnosa sa glavnim korisnicima i davaocima podataka, kao i sa predstavnicima medija. Edukacija davalaca i korisnika podataka od strane proizvođača zvanične statistike treba da doprinese povećanju značaja statističkih podataka, kao i njihovog adekvatnog korišćenja.

Unapređena diseminacija će omogućavati da rezultati zvanične statistike budu lako dostupni svim korisnicima istovremeno i pod jednakim uslovima. Kalendar objavljivanja rezultata, kao i diseminacione baze podataka koje sadrže rezultate zvanične statistike, javno su dostupni.

5.3. Obezbeđivanje nezavisnosti zvanične statistike i unapređenje koordinacije unutar sistema zvanične statistike

Nezavisnost zvanične statistike koju garantuje institucionalni položaj nacionalne statističke institucije jedan je od temeljnih principa savremenih statističkih organizacija u svetu i osnovnih zahteva Evrostata za zvanične statistike zemalja članica. RZS, u sistemu zvanične statistike, predstavlja odgovornog stručnog nosioca, organizatora i koordinatora sistema. Iz tog razloga, mora se pronaći rešenje koje će garantovati dugoročnu institucionalnu nezavisnost, a koje će biti u skladu sa preporukama EU da zvanična statistika i njen nosilac treba da budu objektivni i nepristrasni, odnosno nezavisni u odnosu na nosioce tekuće politike, ali i maksimalno u funkciji stručne podrške te iste politike. Da bi se to ostvarilo, neophodno je usvajanje novog Zakona o zvaničnoj statistici, kojim bi se ojačala samostalnost i profesionalnost, osnažila koordinacija sistema zvanične statistike, omogućilo pružanje punog doprinosa sistemu odlučivanja na svim nivoima i definisao status RZS-a tako da za svoj rad odgovara Narodnoj skupštini.

Uloga RZS-a odnosi se, između ostalog, i na objedinjavanje dobijenih podataka i informacija iz svih oblasti statistike radi stvaranja celovite slike ekonomskog i društvenog života putem obezbeđivanja i objašnjavanja niza pokazatelja, uz odgovarajuću analizu baziranu na standardnim statističkim metodama i postupcima.

Zvanična statistika, u tom smislu, treba da predstavlja uređen sistem u kome se, na osnovu Zakona, dugoročne strategije razvoja, višegodišnjih programa i godišnjih planova zvanične statistike, kao i drugih propisa po pojedinim oblastima, definišu uloga i konkretne obaveze odgovornih proizvođača zvanične statistike. Neprekidno unapređenje koordinacione uloge RZS-a i međusobne saradnje odgovornih proizvođača zvanične statistike od posebnog je značaja za koherentnost i celovitost sistema i primenu standardnih klasifikacija i definicija u formiranju statističkih pokazatelja.

U narednom periodu radiće se na pripremi nacionalnog kodeksa prakse zvanične statistike, a kasnije i na pružanju podrške u njegovoj primeni u celom

statističkom sistemu. Kako su snažna saradnja i koordinacija unutar sistema zvanične statistike Republike Srbije neophodne za uspostavljanje koherentnog i celovitog sistema, RZS će u narednom periodu raditi na uspostavljanju nacionalnog koordinacionog odbora zvanične statistike (koordinacioni odbor), u čijem sastavu će se naći predstavnici svih odgovornih proizvođača zvanične statistike u Republici Srbiji.

RZS će nastaviti sa intenzivnijom upotrebom administrativnih podataka u proizvodnji zvanične statistike, zbog racionalizacije troškova prikupljanja podataka, smanjenja opterećenosti davalaca podataka i pravovremenog obezbeđivanja većeg broja statističkih pokazatelja na što nižem nivou teritorije i Klasifikacije delatnosti (KD).

5.4. Razvoj Sistema podrške odlučivanju i drugih modernih informacionih rešenja prilagođenih potrebama različitih vrsta korisnika

Statistička metodologija i analiza statističkih rezultata predstavljaju najkompleksniji deo statističkog sistema. Metodologija je osnova za realizaciju statističkih istraživanja, a analiza omogućava kvalitetno tumačenje i efikasno korišćenje statističkih podataka i informacija. Primena moderne tehnologije i inovacija omogućavaju optimalne rezultate u zadovoljavanju potreba različitih vrsta korisnika. Imajući u vidu ubrzan razvoj tehnoloških inovacija u oblasti statistike, sistem zvanične statistike ima obavezu ne samo da stalno prati trendove i obnavlja resurse, već i da pravi sopstvene inovativne prodore u ovoj oblasti.

Sistem podrške odlučivanju (*Decision Making Support System – DMSS*) predstavlja novi koncept razmišljanja u analitici usmeren ka optimalnom zadovoljavanju potreba organa državne uprave i ostalih subjekata uključenih u proces odlučivanja. U eri savremenih tehnologija i mnoštva podataka i informacija, donosioci odluka su suočeni sa ogromnom količinom informacija i podataka koji često stvaraju konfuziju i dovode do pogrešnih rešenja i grešaka u procesu odlučivanja. S druge strane, zvanični statistički sistem je izuzetno složen, sektorski orijentisan (poljoprivreda, cene, spoljna trgovina itd.) i pruža parcijalnu sliku nacionalne ekonomije, koja je često nejasna i interpretirana kao kontradiktorna. U tom smislu, s ciljem da se korisnicima obezbede informacije koje će im na jasan način predstaviti ekonomsku situaciju u Srbiji, RZS je kreirao Sistem podrške odlučivanju. Konkretno, sistem podrazumeva prikupljanje različitih indikatora (ne samo statističkih) koji, katalizirani i objedinjeni, na jasan i lako razumljiv način, omogućavaju donosiocima odluka da prepoznaju i sagledaju fazu u kojoj se srpska ekonomija nalazi. Sistem podrazumeva korišćenje raznih „alatki“, kao što su: vodeći indikatori, koji omogućavaju detekciju promena u ekonomskom ciklusu i prognoziranje i do devet meseci unapred; prikaz stavova i očekivanja proizvođača i potrošača, kao indikatora poslovnih tendencija; izradu prognostičkih modela na osnovu analize vremenskih serija; analizu i prognozu životnog standarda; brzu procenu (*nowcasting*) BDP-a mesec dana pre fleš procene; procenu mesečnog kretanja BDP-a; analizu najvažnijih komponenti BDP-a itd.

Uvođenje Sistema podrške odlučivanju na lokalnom nivou i platforme za saradnju sa korisnicima statistike na nivou lokalnih samouprava usmereno je na razvoj metodoloških, organizacionih i aplikativnih rešenja za podršku odlučivanju na nivou opština i gradova. S tim ciljem kreiraće se stručni timovi za podršku lokalnim samoupravama i organizovaće se partnerska saradnja sa institucijama na lokalnom nivou, uz angažovanje područnih odeljenja RZS-a.

Dalji razvoj statističkog portala otvorenih podataka (*Open Data*) i integracija sa nacionalnim portalom otvorenih podataka omogućava brz i efikasan pristup podacima najširem krugu korisnika. Vizuelizacija podataka, uključivanje indikatora

održivog razvoja i promocija portala pridonjeće interakciji sa zajednicom koja te podatke koristi.

Razvoj nacionalnog portala za praćenje indikatora omogućieće pristup na jednom mestu (*one-stop-shop approach*) prvenstveno indikatorima za praćenje Ciljeva održivog razvoja UN (*Sustainable Development Goals – SDG*) i Agende održivog razvoja 2030 (*2030 Agenda for Sustainable Development*), kao i indikatora vezanih za druge globalne strategije. Vršieće se kontinuirano ažuriranje diseminacione baze podataka indikatora, kao i edukacija internih i eksternih proizvođača i korisnika.

5.5. Obezbeđivanje odgovarajućih resursa za funkcionisanje i razvoj sistema zvanične statistike

Za ostvarivanje strateških ciljeva i realizaciju planiranih aktivnosti neophodno je obezbediti potrebne kadrovske, finansijske, infrastrukturne i tehnološke resurse u sistemu zvanične statistike.

Planirane aktivnosti zahtevaju odgovarajuće specijalizovane stručnjake, prvenstveno matematičare i ekonomiste, kao i odgovarajuću stručnu nadgradnju. Generalno, rešavanje kadrovskog pitanja je ključ uspešne realizacije postavljenih ciljeva, te je veoma značajno da RZS u što većoj meri ima uticaj u njegovom rešavanju. Ograničenja uvedena propisima u prethodnom periodu u znatnoj meri su onemogućavali vođenje efikasne kadrovske politike, što je dovelo do smanjenja broja stručnih kadrova u zvaničnoj statistici. Neophodno je ubrzano angažovanje novih kadrova, posebno imajući u vidu da u ovom periodu veliki broj zaposlenih u zvaničnoj statistici odlazi u penziju.

Potrebno je nastaviti sa intenzivnom obukom i usavršavanjem kadrova u oblasti statistike i informatike, a pre svega radi primene novih metodoloških rešenja, međunarodnih statističkih standarda i povećanja analitičkih kapaciteta i usavršavanja kadrova za kreiranje i analizu uticaja raznih politika. Planirana obuka može se organizovati i sprovesti interno, u saradnji odgovornih proizvođača zvanične statistike i resornih ministarstava radi iniciranja stvaranja mreže kontakt tačaka za pitanja statistike, kao i u okviru međunarodne saradnje, posebno u oblasti evropskih integracija. Treba intenzivirati korišćenje pomoći u znanju putem seminara, obuka, letnjih škola, kao i pomoći u realizaciji pojedinih statističkih procedura.

Svakako treba imati u vidu da su aktivnosti potrebne za ostvarivanje predviđenih strateških ciljeva veoma zahtevne u pogledu neophodnih finansijskih sredstava, infrastrukture i moderne tehnologije.

6. Strateški ciljevi i prioritetne aktivnosti razvoja po oblastima statistike

Pored realizacije navedenih osnovnih strateških ciljeva, neophodno je realizovati posebne ciljeve i prioritete aktivnosti na nivou pojedinih oblasti statistike.

6.1. Demografija i društvene statistike

Osnovni strateški cilj u oblasti demografije i društvenih statistika je sprovođenje Popisa stanovništva, domaćinstava i stanova 2021. godine, unapređenje sadržaja podataka o stanovništvu, tržištu rada, obrazovanju, kulturi, zdravstvu, invaliditetu, pravosudnoj i rodnoj statistici, bezbednosti i zaštiti potrošača, ličnoj potrošnji, nejednakostima u raspodeli dohotka, siromaštvu, socijalnoj koheziji i zaštiti koji su neophodni za praćenje standarda i uslova života, kvaliteta života, kao i socijalne i zdravstvene zaštite. Takođe, neophodno je obezbediti i povećanje broja podataka prikazanih prema polu i na što nižem teritorijalnom nivou, kao i vizualizaciju navedenih podataka.

U ovoj oblasti treba da se realizuju sledeći razvojni ciljevi:

- sprovođenje Popisa stanovništva, domaćinstava i stanova 2021. godine;

- modernizacija prikupljanja podataka anketnih istraživanja koja se odnose na domaćinstva (Anketa o radnoj snazi, Anketa o potrošnji domaćinstava, Istraživanje o korišćenju vremena, Anketa o prihodima i uslovima života i dr.);
- smanjenje opterećenja izveštajnih jedinica;
- intenzivnije korišćenje raspoloživih administrativnih izvora podataka;
- unapređenje sadržaja podataka iz oblasti demografskih istraživanja i statistike zdravstva;
- harmonizacija metodologija iz oblasti statistike tržišta rada sa evropskim standardima;
- unapređenje sadržaja podataka iz oblasti statistike tržišta rada (troškovi rada i struktura zarada);
- unapređenje sadržaja i proširenje izvora podataka iz oblasti Ciljeva održivog razvoja;
- primena Međunarodne klasifikacije krivičnih dela za statističke potrebe – *ICCS*;
- unapređenje i proširenje sadržaja podataka iz oblasti rodne statistike;
- unapređenje sadržaja podataka o licima koja žive u kolektivnim stanovima, s posebnim akcentom na osobe sa invaliditetom;
- unapređivanje sadržaja podataka iz oblasti obrazovanja, obezbeđivanje većeg broja indikatora i dostavljanje indikatora o obrazovanju prema upitniku *UOE* (Zajednički upitnik OECD, UNESCO i Evrostat);
- unapređenje republičke i opštinske DevInfo baze i
- nastavak rada na implementaciji Evropskog sistema integrisane statistike socijalne zaštite (*ESSPROS*).

Prioritetne razvojne aktivnosti u ovoj oblasti su:

- popis stanovništva, domaćinstava i stanova 2021,
- statistika rođenih, umrlih, zaključenih i razvedenih brakova,
- statistika zdravstva,
- statistički populacioni registar,
- statistika azilanata, boravišnih dozvola i ilegalnih migracija,
- statistika migracija,
- statistika zaposlenosti i nezaposlenosti,
- statistika zarada i troškova rada,
- anketa o potrošnji domaćinstava i Istraživanje o korišćenju vremena,
- statistika dohotka, socijalne inkluzije i uslova života,
- statistika kvaliteta života i
- statistika obrazovanja.

6.2. Ekonomske statistike

Osnovni strateški ciljevi u oblasti ekonomskih statistika odnose se na makroekonomske i poslovne statistike. U **makroekonomskim statistikama** osnovni cilj je dalja harmonizacija Sistema nacionalnih računa sa međunarodnim standardima, odnosno pravovremena i kvalitetna primena standarda *SNA 2008*

(Sistem nacionalnih računa 2008) i *ESA 2010* (Evropski sistem računa 2010). Obezbeđivanje podataka za praćenje makroekonomskih trendova zahteva stalno dopunjavanje sadržaja relevantnih statistika i njihovo međusobno usklađivanje, naročito u oblastima nacionalnih računa (godišnjih, kvartalnih, regionalnih), input-output statistika, kao i statistike državnih finansija i izveštavanja o prekomernom deficitu. Takođe, neophodno je unapređivati saradnju sa drugim proizvođačima zvanične statistike, uz prilagođavanje i što veće korišćenje administrativnih izvora podataka. Osnovni strateški cilj u **poslovnim statistikama** je obezbeđivanje statističkih pokazatelja relevantnih za donošenje mera ekonomske politike i praćenje ekonomskog razvoja i upoređivanje domaće sa evropskim i drugim stranim ekonomijama, kao i za donošenje mera i planova posebnih politika u odgovarajućim oblastima.

U oblasti ekonomskih statistika treba da se realizuju sledeći razvojni ciljevi:

- proširenje obuhvata, jačanje kvaliteta i pravovremeno publikovanje makroekonomskih pokazatelja za potrebe vođenja i praćenja rezultata ekonomske politike;
- obezbeđivanje konzistentnosti podataka putem koordinacije poslova proizvođača zvanične statistike koji prikupljaju, objavljuju ili koriste makroekonomske statistike;
- prilagođavanje administrativnih izvora podataka potrebama primene nove metodologije u oblasti makroekonomskih statistika;
- puna primena međunarodnih standarda (*SNA 2008* i *ESA 2010*) i drugih relevantnih metodologija makroekonomskih statistika;
- usklađivanje statistike cena sa standardima EU i stalno unapređenje kvaliteta podataka;
- modernizacija načina prikupljanja podataka za godišnja i kratkoročna istraživanja poslovnih statistika;
- intenzivnije korišćenje raspoloživih administrativnih izvora podataka za potrebe poslovnih statistika;
- unapređenje pokazatelja strukturnih i kratkoročnih poslovnih statistika i drugih oblasti poslovnih statistika i
- redovno usklađivanje poslovnih statistika sa promenama metodologije Evrostata i prilagođavanje promenama u ESS.

Prioritetne razvojne aktivnosti ekonomskih statistika su:

- osnovni agregati nacionalnih računa,
- monetarna i finansijska statistika,
- statistika državnih finansija,
- statistika platnog bilansa,
- statistika iz oblasti platnog sistema,
- indeksi cena stanovanja,
- strukturne poslovne statistike,
- kratkoročne poslovne statistike (mesečne i kvartalne statistike industrije, građevinarstva, prometa, usluga, zaposlenosti, zarada, cena proizvođača industrijskih proizvoda, indeksi cena u građevinarstvu i indeksi cena usluga),
- statistika međunarodne trgovine robom (statistika spoljne trgovine),

- godišnja statistika industrijskih proizvoda (*Prodcorn*),
- statistika poslovanja stranih podružnica (*FATS*),
- statistika direktnih stranih investicija,
- statistika međunarodne trgovine uslugama i
- statistički poslovni registar.

6.3. Sektorske statistike

Osnovni strateški cilj u oblasti sektorskih statistika je usklađivanje sa standardima EU radi obezbeđivanja kvalitetnih i pravovremenih podataka o strukturnim karakteristikama poljoprivrednih gazdinstava, poljoprivrednoj proizvodnji, energetici, saobraćaju, turizmu, kao i podataka o nauci, tehnologiji i inovacijama.

U ovoj oblasti treba da se realizuju sledeći razvojni ciljevi:

- usklađivanje statistike poljoprivrede sa standardima ESS u ovoj oblasti kako bi se razvili, uskladili i dopunili podaci o strukturnim istraživanjima, biljnoj proizvodnji, stočarstvu, ribarstvu, šumarstvu, agromonotarnim statistikama i zaštiti životne sredine;
  - sprovođenje Popisa poljoprivrede 2021;
  - koordinacija sa drugim proizvođačima zvanične statistike radi integracije poljoprivrednih statistika;
  - uvođenje novih istraživanja o drumskom teretnom saobraćaju sa prevozom za sopstvene potrebe i mobilnosti putnika u drumskom saobraćaju;
  - obezbeđivanje seta indikatora o ukupnim budžetskim ulaganjima u naučnoistraživačku delatnost, unapređenje kvaliteta i stepena međunarodne uporedivosti indikatora iz oblasti istraživanja i razvoja i istraživanja o ljudskim resursima u visoko-tehnološkim oblastima i
  - uspostavljanje efikasnijeg načina prikupljanja, obrade i publikovanja podataka uz primenu savremenih IKT rešenja.

Prioritetne razvojne aktivnosti u ovoj oblasti su:

- istraživanja o strukturi poljoprivrednih gazdinstava – Popis poljoprivrede i ankete o strukturi poljoprivrednih gazdinstava,
  - statistika biljne proizvodnje,
  - statistika stočarstva,
  - statistički registar poljoprivrednih gazdinstava,
  - poljoprivredni računi i cene,
  - statistika bezbednosti hrane,
  - statistika šumarstva,
  - statistika energetike,
  - statistika saobraćaja,
  - statistika turizma i
  - statistika nauke i tehnologije, inovacija i informaciono-komunikacionih tehnologija.

6.4. Statistika životne sredine i statistike koje obuhvataju više oblasti

Osnovni strateški cilj u ovoj oblasti je obezbeđivanje statističkih podataka o životnoj sredini, statističkih podataka na nivou regiona i opština, indikatora održivog razvoja, unapređenje geografskog informacionog sistema i dalji razvoj statistike polova u skladu sa statističkim standardima EU.

U ovoj oblasti treba da se realizuju sledeći razvojni ciljevi:

- implementacija monetarnih i fizičkih računa životne sredine;
- obračun novih indikatora statistike životne sredine;
- koordinacija sa drugim proizvođačima zvanične statistike radi integracije statističkih podataka i indikatora;
- uspostavljanje efikasnijeg načina publikovanja podataka u skladu sa potrebama korisnika uz primenu savremenih informatičkih rešenja.

Prioritetne razvojne aktivnosti u ovoj oblasti su:

- statistika i računi životne sredine,
- statistika zaštite prirode,
- statistika otpada i opasnih supstanci,
- statistika voda,
- statistika razvoja ruralnih područja,
- regionalne i urbane statistike,
- geografski informacioni sistem,
- indikatori održivog razvoja i
- statistika polova.

7. Infrastrukturne i razvojne aktivnosti

Infrastrukturne i razvojne aktivnosti zvanične statistike, direktno ili indirektno, povećavaju efikasnost proizvodnje kvalitetnih statističkih pokazatelja kao osnovnog cilja zvanične statistike. Ove aktivnosti odnose se na metodologiju prikupljanja, obrade, diseminacije i analize statističkih podataka i ostala strateška i upravljačka pitanja zvanične statistike.

7.1. Metodologija zvanične statistike

Svi odgovorni proizvođači zvanične statistike planirane infrastrukturne i razvojne aktivnosti u oblasti metodologija treba da usmere na: harmonizaciju sa evropskim statističkim standardima, metodologijama i klasifikacijama; razvoj kompleksnog informacionog sistema za integraciju svih administrativnih podataka i upravljanje setovima podataka; skladištenje metapodataka i njihovu dostupnost, kao i povezivanje podataka i metapodataka za ceo proizvodni ciklus; unapređenje informacionog sistema za diseminaciju podataka i metapodataka u skladu sa potrebama i zahtevima korisnika i smernicama ESS; razvoj i primena alata za upravljanje poverljivim podacima, kao i pristup mikropodacima od strane autorizovanih istraživača i dr. Takođe, neophodno je, radi realizacije planiranih aktivnosti u procesu harmonizacije, obezbediti odgovarajuće resurse neophodne za funkcionisanje i razvoj sistema zvanične statistike.

Sistem statističkih metapodataka definiše proizvodnju, skladištenje i korišćenje statističkih metapodataka i njegov razvoj omogućava efikasno funkcionisanje celokupnog statističkog informacionog sistema.

Usaglašavanje nacionalnih statističkih i drugih klasifikacija sa standardnim međunarodnim klasifikacijama je jedan od osnovnih preduslova za obezbeđivanje

uporedivosti rezultata zvanične statistike sa drugim zemljama. U narednom periodu neophodno je, kao nacionalne statističke klasifikacije, usvojiti nove ili već postojeće klasifikacije uskladiti sa izmenama referentnih međunarodnih standarda.

Metodološka koordinacija uvođenja novih i izmena postojećih administrativnih registara, uz primenu standardnih identifikatora, definicija i klasifikacija je u neposrednom interesu odgovornih proizvođača zvanične statistike. Time se direktno uspostavlja integracija podataka iz različitih administrativnih izvora u sistem zvanične statistike i omogućavanja razmena podataka između institucija koje čine sistem zvanične statistike. Aktivno učešće RZS-a i ostalih proizvođača zvanične statistike u uspostavljanju administrativnih registara (registra stanovništva, registara u oblasti obrazovanja u okviru Jedinog informacionog sistema u prosveti, Centralnog informacionog sistema u oblasti ugostiteljstva i turizma (E-turist) itd.) doprineće efikasnijem prikupljanju administrativnih podataka i njihovoj upotrebi u statističke svrhe.

Pored toga, i razvoj metodologije uzorka, uključujući koordinaciju uzorka različitih statističkih istraživanja, direktno omogućava smanjenje opterećenosti davalaca statističkih podataka i smanjenje troškova proizvodnje zvanične statistike.

Razvoj metoda i prakse analize vremenskih serija i unapređenja baza podataka takođe značajno doprinosi unapređenju kvaliteta zvanične statistike.

Diseminaciona politika je orijentisana ka pravovremenom pružanju statističkih podataka, visokog kvaliteta, korisnicima. U narednom periodu, povećanjem dostupnosti i kvaliteta statističkih podataka, unaprediće se prepoznatljivost zvanične statistike kao osnovnog izvora pouzdanih i pravovremenih podataka. Takođe, neophodno je: poboljšati komunikaciju između korisnika i zvanične statistike radi zadovoljenja korisničkih potreba; primeniti nove informacione tehnologije u procesu diseminacije statističkih podataka; poboljšati infrastrukturu za pristup podacima uz osiguranje njihove poverljivosti; povećati ponudu javno dostupnih podataka za potrebe različitih korisnika; jačati saradnju sa domaćim i inostranim korisnicima podataka radi bolje identifikacije njihovih potreba; povećati ponudu mikropodataka za potrebe naučnoistraživačkih institucija, u skladu sa definisanom procedurom za omogućavanje pristupa individualnim podacima bez identifikatora u naučnoistraživačke svrhe, kao i uslovima definisanim u Evropskom statističkom sistemu, i podići svest korisnika o mogućnostima i ograničenjima zvanične statistike.

Zvanična statistika ostvaruje potpunu zaštitu prava davalaca podataka i statističkih jedinica kroz primenu načela poverljivosti kojim se obuhvata zaštita podataka koji se odnose na pojedinačnu statističku jedinicu, s tim da se individualni podaci mogu koristiti samo u statističke svrhe. Odgovorni proizvođači zvanične statistike obavezni su da preduzmu sve propisane administrativne, tehničke i organizacione mere neophodne za zaštitu poverljivih podataka protiv nelegalnog pristupa, otkrivanja ili korišćenja.

7.2. Zakonodavni okvir

Zakon o zvaničnoj statistici predstavlja osnovni pravni akt kojim se reguliše oblast zvanične statistike, odnosno proizvodnja i diseminacija podataka i informacija, kao i organizacija sistema zvanične statistike u Republici Srbiji. U narednom periodu planiraju se izmene zakonskog okvira koje treba da obezbede jačanje samostalnosti i profesionalnosti RZS-a, jačanje koordinacije sistema zvanične statistike i pružanje punog doprinosa sistemu odlučivanja. Zakonom o popisu stanovništva, domaćinstava i stanova 2021. i Zakonom o popisu poljoprivrede 2021. bliže se uređuju priprema, organizacija i realizacija popisa, sadržaj popisa, nadležnosti RZS-a i drugih učesnika u sprovođenju popisa (ministarstava, državnih organa i organizacija, jedinica lokalne samouprave i dr.), obaveze neposrednih učesnika u

terenskom prikupljanju podataka, kao i obaveze građana u pogledu davanja podataka.

7.3. Koordinacija statističkog sistema

Za sistem zvanične statistike od posebnog je značaja potpuno ostvarivanje koordinacione uloge RZS-a i omogućavanje saradnje odgovornih proizvođača zvanične statistike. Priprema nacionalnog kodeksa prakse zvanične statistike, njegova primena u celom statističkom sistemu i uspostavljanje nacionalnog koordinacionog odbora zvanične statistike, u čijem sastavu će se naći predstavnici svih odgovornih proizvođača zvanične statistike, neophodni su koraci u uspostavljanju koherentnog i celovitog sistema. Koordinacioni odbor će imati zadatak da se aktivno bavi implementacijom nacionalnog kodeksa prakse zvanične statistike, a samim tim i unapređenjem kvaliteta zvanične statistike, zatim izradom sadržaja petogodišnjeg programa zvanične statistike i godišnjih planova statističkih istraživanja, identifikovanjem novih administrativnih izvora podataka relevantnih za proizvodnju zvanične statistike, kao i aktivnim zalaganjem za obezbeđivanje resursa neophodnih za razvoj, proizvodnju i diseminaciju zvanične statistike.

7.4. Upravljanje kvalitetom

Sistem upravljanja kvalitetom RZS-a oslanja se na Misiju i Viziju zvanične statistike Republike Srbije, kao i na Kodeks prakse evropske statistike (*European Statistics Code of Practice – CoP*), Osnovne principe zvanične statistike UN i principe Upravljanja ukupnim kvalitetom (*Total Quality Management – TQM*). Aktivnosti usmerene na stalno poboljšavanje kvaliteta u okviru koherentnog i uređenog sistema dovešće do veće efikasnosti procesa proizvodnje i povećanja kvaliteta statističkih proizvoda. Razvojem i primenom integralnog sistema upravljanja kvalitetom omogućiće se identifikacija i opis svih procesa statističke proizvodnje, utvrđivanje metoda i alata za samoocenjivanje kvaliteta i obezbeđenje preduslova za uvođenje sistema upravljanja rizicima, čime će se omogućiti realno sagledavanje stanja i unapređenje nivoa standardizacije i kvaliteta.

7.5. Informaciono-komunikaciona tehnologija

Informaciono-komunikaciona tehnologija (IKT) obezbeđuje usluge i tehnološku infrastrukturu koja podržava i unapređuje procese poslovanja statističkih sistema, čime ih čini uspešnijim i efikasnijim. Dalji razvoj softverskog paketa IST-a – koncepta za integrisanu obradu podataka, u potpunosti razvijenog u RZS-u, prioritet je u ovoj oblasti, sa akcentom na primeni novih inovativnih rešenja, unapređenju međunarodne tehničke saradnje uz izgradnju novih partnerstva i učešću u međunarodnim projektima. Osnova IST-a je metabaza strukturnih podataka, a idejni koncept je zasnovan na Generičkom modelu statističkih poslovnih procesa (*Generic Statistical Business Process Model – GSBPM*). Takođe se planira razvoj u pravcu efikasnije razmene podataka između aplikacija koje podržavaju date specifikacije direktno, i bez potrebe bilo kakvog specifičnog prilagođenja aplikacija, sa ciljem postizanja interoperabilnosti, odnosno nesmetane razmene i razumevanja informacija kroz ceo sistem.

7.6. Evropske integracije i međunarodna statistička saradnja

Proces evropskih integracija Republike Srbije i razvojne aktivnosti zvanične statistike imaju za cilj da u narednom periodu obezbede usaglašavanje sa ESS, odnosno harmonizovanje standarda, klasifikacija i metodologija radi dobijanja uporedivih pokazatelja, kao i još značajnije uključivanje u međunarodnu statističku saradnju svih odgovornih proizvođača zvanične statistike, koordiniranu od strane Evrostata na evropskom nivou i RZS-a na nacionalnom nivou. Ovaj proces treba da prati: realizacija značajnih strateških međunarodnih projekata koji su, u okviru međunarodne pomoći, namenjeni unapređenju sistema zvanične statistike, zatim

intenziviranje bilateralne saradnje sa drugim nacionalnim statističkim institucijama, verifikovane kroz formalizovanje međusobne saradnje, kao i aktivno učestvovanje u radu međunarodnih radnih grupa ili foruma iz oblasti statistike, sa ciljem unapređenja globalne statistike i afirmisanja srpske zvanične statistike.

III. PREGLED OČEKIVANIH REZULTATA Zvanične statistike

STATISTIČKE OBLASTI	ODGOVORNI PROIZVOĐAČ	ADMINISTRATIVNI IZVOR	STATISTIČKI INDIKATORI, PLANIRANE AKTIVNOSTI I PERIODIČNOST INDIKATORA
DEMOGRAFSKE I DRUŠTVENE STATISTIKE			
1. Stanovništvo			
1) Vitalna statistika	Republički zavod za statistiku	Nadležne službe koje vode matične knjige, osnovni sudovi i Institut za javno zdravlje Srbije	<p>Osnovni demografski pokazatelji.</p> <p>Apsolutni i relativni pokazatelji za rođena i umrla lica, zaključene i razvedene brakove prema demografskim, etničkim, obrazovnim i ekonomskim obeležjima; opšte stope za sve vitalne događaje, kao i specifične stope fertiliteta, mortaliteta, nupcijaliteta i divorcijaliteta; skraćene aproksimativne tablice mortaliteta i tablice fertiliteta i dr.</p> <p>Periodika indikatora je godišnja.</p> <p>Nakon Popisa stanovništva 2021. godine biće izračunate detaljne tablice mortaliteta za trogodišnji period 2020-2022. Periodika indikatora je desetogodišnja.</p> <p>Izračunavanje indikatora „Zdrave godine života”. „Zdrave godine života” je termin koji se odnosi na očekivano trajanje života u dobrom zdravlju (<i>healthy life expectancies</i>). Pokazatelj zdravih godina života meri broj preostalih godina koje osoba određene starosti može da očekuje da će živeti bez teških ili umereno teških zdravstvenih problema. Ovaj indikator spada u grupu <i>disability-free life expectancy (DFLE)</i>, odnosno očekivano trajanje života bez invaliditeta (Evrostat, 2014). Metodologija podrazumeva kombinovanje dva izvora podataka – podataka o mortalitetu i podataka o morbiditetu, odnosno tablica mortaliteta i (u našem slučaju) odgovora na pitanje o samooceđenom zdravstvenom stanju iz Ankete o prihodima i uslovima života – SILC. (Salivanov metod, preporuka Evrostate za izračunavanjima zdravih godina života – <i>Healthy Life Years</i>)</p> <p>Periodika indikatora je godišnja.</p>
2) Migracije	Republički zavod za statistiku	Ministarstvo unutrašnjih poslova i Komesarijat za izbeglice i migracije	<p>Unutrašnje migracije, odnosno broj i teritorijalna distribucija migranata prema demografskim, etničkim i ekonomskim obeležjima; međunarodne migracije.</p> <p>U narednom periodu planirane su aktivnosti na uspostavljanju statistike spoljnih migracija (imigracija, emigracija, dobijanje i gubitak državljanstva). Potrebno je definisati Memorandum o saradnji sa nadležnim organima i institucijama za praćenje migracija, kojim bi bilo predviđeno sprovođenje svih neophodnih aktivnosti u vezi sa uvođenjem statističkog istraživanja o spoljnim migracijama, kao i unapređenje nacionalnog zakonodavstva i usklađivanje sa međunarodnim regulativama.</p> <p>Periodika indikatora je godišnja.</p>
3) Procene stanovništva	Republički zavod za statistiku		<p>U narednom periodu planirane su aktivnosti na uspostavljanju metodologije za izradu procena</p>

STATISTIČKE OBLASTI	ODGOVORNI PROIZVOĐAČ	ADMINISTRATIVNI IZVOR	STATISTIČKI INDIKATORI, PLANIRANE AKTIVNOSTI I PERIODIČNOST INDIKATORA
			<p>stanovništva po nekim demografskim obeležjima (bračnosti, državi rođenja, državljanstvu i dr.) pored već postojećih procena po starosti i polu.</p> <p>Periodika indikatora je godišnja.</p>
4) Projekcije stanovništva	Republički zavod za statistiku		<p>Dugoročne projekcije stanovništva na bazi podataka iz poslednjeg popisa stanovništva na nivou NSTJ 2 klasifikacije, u pet varijanti: niska, srednja, visoka, varijanta konstantnog fertiliteta i mortaliteta i varijanta bez migracija.</p> <p>U narednom periodu planirane su sledeće aktivnosti: izrada dugoročnih projekcija stanovništva Republike Srbije 2021–2051. godine na osnovu rezultata Popisa stanovništva 2021, na nivou regiona i izrada projekcija na nivou opština/gradova.</p> <p>Periodika indikatora je desetogodišnja.</p>
5) Popis stanovništva, domaćinstava i stanova 2021. godine	Republički zavod za statistiku		<p>Popisom stanovništva, domaćinstava i stanova 2021. godine obezbeđuju se podaci o ukupnom broju i teritorijalnoj distribuciji stanovništva prema osnovnim demografskim, migracionim, etnokulturalnim, obrazovnim, ekonomskim i dr. karakteristikama, kao i podaci o ukupnom broju i osnovnim karakteristikama domaćinstava, porodica, stanova i zgrada.</p> <p>Planirane su sledeće aktivnosti: priprema metodološko-organizacionih instrumenata, razvoj infomacionog sistema za pripremu, sprovođenje, obradu i diseminaciju, ažuriranje grafičke dokumentacije, priprema i realizacija komunikacione kampanje, selekcija i obuka popisivača, instruktora i dr. učesnika u popisu, terensko prikupljanje podataka (2021), postpopisna kontrola kvaliteta i obuhvata, obrada podataka, analiza i diseminacija rezultata popisa i dr.</p> <p>Periodika indikatora je desetogodišnja.</p>
6) Statistika azilanata	Republički zavod za statistiku	Ministarstvo unutrašnjih poslova	<p>Podaci o tražiocima azila, odnosno podaci o licima koja su podnela zahtev za azil, licima za koja je doneta prvostepena odluka, konačna odluka u postupku azila i maloletnim licima koja su podnela zahtev za azil.</p> <p>Za navedena lica prikupljaju se podaci o polu, starosti i državljanstvu.</p> <p>Planirane su sledeće aktivnosti: redovno usklađivanje sa metodološkim izmenama Evrostata (uspostavljanje uslova za izradu novih indikatora), uspostavljanje redovne dinamike dostavljanja podataka, kontrola i analiza podataka, diseminacija podataka.</p> <p>Periodika indikatora je mesečna, kvartalna i godišnja.</p>
7) Statistika boravišnih dozvola	Republički zavod za statistiku	Ministarstvo unutrašnjih poslova	<p>Podaci o broju boravišnih dozvola izdatih stranim državljanima i licima bez državljanstva. Za lica kojima se izdaje boravišna dozvola prikupljaju se podaci o polu, starosti, državljanstvu, svrsi</p>

STATISTIČKE OBLASTI	ODGOVORNI PROIZVOĐAČ	ADMINISTRATIVNI IZVOR	STATISTIČKI INDIKATORI, PLANIRANE AKTIVNOSTI I PERIODIČNOST INDIKATORA
			<p>privremenog boravka, roku važenja boravišne dozvole.</p> <p>Planirane su sledeće aktivnosti: redovno usklađivanje sa metodološkim izmenama Evrostata, uspostavljanje redovne dinamike dostavljanja podataka, kontrola i analiza podataka, diseminacija podataka.</p> <p>Periodika indikatora je godišnja.</p>
8) Statistika ilegalnih migracija	Republički zavod za statistiku	Ministarstvo unutrašnjih poslova i Komesarijat za izbeglice i migracije	<p>Podaci o iregularnim migrantima, odnosno o stranim državljanima i licima bez državljanstva kojima je odbijen ulazak u Republiku Srbiju na graničnom prelazu i statistika o iregularnim migrantima koji nezakonito borave u Republici Srbiji. Prikupljaju se podaci o polu, starosti, državljanstvu, osnovu odbijanja ulaska u Republiku Srbiju, tipu povratka, tipu primljene pomoći, tipu sporazuma o povratku, državi destinacije.</p> <p>Planirane su sledeće aktivnosti: redovno usklađivanje sa metodološkim izmenama Evrostata, uspostavljanje redovne dinamike dostavljanja podataka, kontrola i analiza podataka, diseminacija podataka.</p> <p>Periodika indikatora je godišnja.</p>
2. Tržište rada			
1) Zaposlenost i nezaposlenost	Republički zavod za statistiku, Nacionalna služba za zapošljavanje	Centralni registar obaveznog socijalnog osiguranja, Nacionalna služba za zapošljavanje, Republički fond za zdravstveno osiguranje, Republički fond za penzijsko i invalidsko osiguranje i agencije za zapošljavanje	<p>Anketa o radnoj snazi – sociodemografske karakteristike stanovništva; radno sposobno stanovništvo prema radnim, demografskim i obrazovnim karakteristikama; za zaposlena lica: karakteristike glavnog i dodatnog posla, položaj u zaposlenju, sati rada, radno vreme, delatnost, zanimanje, mesto rada, godine rada, oblik svojine, vrsta rada i dr.; neformalna zaposlenost po polu, obrazovnoj strukturi i starosnim grupama; za nezaposlene: prethodno radno iskustvo, dužina, način i vrsta posla koji se traži; za neaktivno stanovništvo: prethodno radno iskustvo i status; stope aktivnosti, zaposlenosti i nezaposlenosti.</p> <p>U narednom periodu planira se usaglašavanje sa novim propisima Evrostata i Međunarodne organizacije rada (<i>International Labour Organization – ILO</i>), koji bi na nivou EU trebalo da se primenjuju od 2021. godine. Promene se odnose na definiciju glavnih indikatora tržišta rada (zaposlenih, nezaposlenih, aktivnih i neaktivnih lica), odnosno na većinu pitanja u upitniku. Periodika indikatora je kvartalna i godišnja.</p> <p>Zaposleni prema administrativnim izvorima odnosno registrovana zaposlenost prema modalitetima zaposlenosti, delatnostima, polu, starosti i opštinama rada i stanovanja. Planira se rad na uspostavljanju registra zaposlenih, kao i ispitivanje mogućnosti obezbeđivanja podataka o broju zaposlenih osoba sa invaliditetom na osnovu podataka Centralnog registra obaveznog socijalnog osiguranja.</p> <p>Periodika indikatora je mesečna, kvartalna i</p>

STATISTIČKE OBLASTI	ODGOVORNI PROIZVOĐAČ	ADMINISTRATIVNI IZVOR	STATISTIČKI INDIKATORI, PLANIRANE AKTIVNOSTI I PERIODIČNOST INDIKATORA
			<p>godišnja.</p> <p>Nezaposleni prema evidenciji Nacionalne službe za zapošljavanje, odnosno registrovana nezaposlenost, prema polu, starosti, stručnoj spremi, zanimanjima, području rada, opštini stanovanja i dužini traženja zaposlenja. Periodika indikatora je mesečna.</p> <p>Planira se uvođenje novog istraživanja, zasnovanog na korišćenju evidencija agencija za zapošljavanje i Nacionalne službe za zapošljavanje, radi obezbeđivanja podataka o potrebi za zapošljavanjem prema delatnosti i grupama zanimanja. Periodika indikatora je kvartalna.</p>
2) Zarade i troškovi rada	Republički zavod za statistiku	Ministarstvo finansija – Poreska uprava, Republički fond za penzijsko i invalidsko osiguranje, Nacionalna služba za zapošljavanje i Centralni registar socijalnog osiguranja	<p>Prosečne zarade i prosečne zarade bez poreza i doprinosa prema polu, starosti i nivou kvalifikacije. Periodika indikatora je mesečna, kvartalna, polugodišnja i godišnja.</p> <p>Planira se rad na uspostavljanju registra zarada.</p> <p>Troškovi rada – visina i struktura troškova rada (troškovi za zarade, naknade zarada i ostale isplate, socijalni doprinosi i davanja na teret poslodavca, troškovi obrazovanja i usavršavanja zaposlenih i ostali troškovi poslodavca). Periodika indikatora je četvorogodišnja (za 2020. i 2024).</p> <p>Indeks troškova rada – indeks ukupnih troškovi rada (sa bonusima); indeks troškova zarada i naknada zarada; indeks troškova ukupnih socijalnih davanja; indeks ukupnih troškova rada bez bonusa. Periodika indikatora je kvartalna.</p> <p>Istraživanja o strukturi zarada sprovode se na uzorku zaposlenih, radi obezbeđivanja podataka o zaradama prema polu, godinama starosti, zanimanju, radnom stažu, nivou kvalifikacije, vrsti radnog odnosa i radnog vremena, o broju plaćenih sati rada, kao i izračunavanje platnog jaza između zarada žena i muškaraca. Periodika indikatora je četvorogodišnja (za 2022).</p> <p>Planira se ispitivanje mogućnosti korišćenja administrativnih izvora u cilju obezbeđivanja potrebnih indikatora.</p>
3. Obrazovanje			
1) Predškolsko, osnovno, srednje i visoko obrazovanje	Republički zavod za statistiku, Ministarstvo prosvete, nauke i tehnološkog razvoja	Ministarstvo prosvete, nauke i tehnološkog razvoja	<p>Podaci o predškolskom, osnovnom i srednjem obrazovanju i vaspitanju, visokoškolskim ustanovama i poslediplomskim studijama; stopa učešća određenih starosnih grupa u odgovarajućim nivoima obrazovanja; distribucija učenika i studenata po nivoima obrazovanja; podaci o upisu učenika, o završavanju određenih nivoa obrazovanja i nastavljanju školovanja i stopa odustajanja od školovanja po nivoima obrazovanja; podaci o inkluzivnom obrazovanju u douniverzitetskom obrazovanju i vaspitanju; dualno obrazovanje; zaposleni prema zanimanju; podaci o nastavnom osoblju prema stepenu obrazovanja, zvanju, vrsti radnog odnosa i</p>

STATISTIČKE OBLASTI	ODGOVORNI PROIZVOĐAČ	ADMINISTRATIVNI IZVOR	STATISTIČKI INDIKATORI, PLANIRANE AKTIVNOSTI I PERIODIČNOST INDIKATORA
			<p>trajanju radnog vremena; podaci o učeničkom i studentskom standardu.</p> <p>Periodika indikatora je godišnja.</p>
2) Obrazovanje odraslih i celoživotno učenje	Republički zavod za statistiku		<p>Anketa o obrazovanju odraslih – indikatori o uključenosti odraslih (populacija starosti od 18 do 64 godine) u sistem obrazovanja (formalnom, neformalnom i informalnom), prema polu, starosti, zaposlenosti, radnom statusu i obrazovanju. Periodika indikatora je petogodišnja.</p> <p>Sprovođenjem Ankete o stručnom usavršavanju u poslovnim subjektima (CVTS), obezbediće se indikatori o uključenosti u celoživotno učenje: obuke i stručno usavršavanje u poslovnim subjektima. Periodika indikatora je petogodišnja.</p>
4. Zdravlje			
1) Javno zdravlje	Republički zavod za statistiku, Institut za javno zdravlje Srbije i Agencija za zaštitu životne sredine	Pružaoци zdravstvene zaštite, ustanove socijalne zaštite, Republički fond za zdravstveno osiguranje i Fond za socijalno osiguranje vojnih osiguranika, Ministarstvo pravde, Ministarstvo odbrane, Ministarstvo prosvete, nauke i tehnološkog razvoja, Ministarstvo za rad, zapošljavanje, boračka i socijalna pitanja i profesionalna udruženja (komore) zdravstvenih radnika	<p>Podaci o uzroku smrti u oblasti vitalne statistike prema Međunarodnoj klasifikaciji bolesti (MKB-10).</p> <p>Podaci o statistici zdravstvene zaštite: pružaoci zdravstvene zaštite (zdravstvene ustanove u javnoj i privatnoj svojini, privatna praksa, i druga pravna lica) i ustanove za dugotrajnu negu i smeštaj, postelje, oprema, prostor, kadar, diplomirani zdravstveni radnici, imunizacija, skrining programi, ispisani bolesnici, dani lečenja, utvrđena oboljenja, stanja i povrede, dijagnostički pregledi, medicinske intervencije/procedure, porođaji, pobačaji, transplantacije i kvalitet zdravstvene zaštite.</p> <p>Podaci o potrošnji za zdravstvenu zaštitu: Nacionalni zdravstveni račun (troškovi za zdravstvo po funkcijama zaštite, pružaoцима zdravstvenih usluga i izvorima finansiranja, troškovi za zdravstvo po funkcijama zaštite i delatnostima i troškovi za zdravstvo po delatnostima, pružaoцима zdravstvenih usluga i izvorima finansiranja).</p> <p>Podaci o zdravstvenom stanju stanovništva, determinantama zdravlja i korišćenju zdravstvene zaštite: nacionalno istraživanje zdravlja stanovništva u skladu sa Evropskom anketom o zdravlju (EHIS).</p> <p>Podaci o stanju životne sredine (vazduh, voda, zemljište) i zdravstvenoj ispravnosti namirnica, predmeta opšte upotrebe i vode za piće.</p> <p>Nacionalni zdravstveni pokazatelji, uključujući pokazatelje za praćenje Ciljeva održivog razvoja.</p> <p>Planira se izračunavanje standardizovanih stopa mortaliteta i uvođenje novih indikatora u skladu sa aktuelnim zahtevima i obavezama prema međunarodnim institucijama (SZO, Evrostat i dr).</p> <p>Periodika indikatora je godišnja i petogodišnja.</p>

STATISTIČKE OBLASTI	ODGOVORNI PROIZVOĐAČ	ADMINISTRATIVNI IZVOR	STATISTIČKI INDIKATORI, PLANIRANE AKTIVNOSTI I PERIODIČNOST INDIKATORA
2) Bezbednost i zdravlje na radu	Republički fond za zdravstveno osiguranje, Ministarstvo za rad, zapošljavanje, boračka i socijalna pitanja i Ministarstvo zdravlja		Podaci o povredama na radu prema sledećim indikatorima: - šifra delatnosti poslodavca i broj zaposlenih, - pol, starost, državljanstvo, radni status, zanimanje i nivo kvalifikacije povređenog, - radno mesto, radna sredina i proces rada povređenog, - specifična fizička aktivnost, izvor, kontakt i uzrok povrede, - vrsta povrede, povređeni deo tela, ocena težine povrede i procenjen broj izgubljenih dana. Podaci o profesionalnim bolestima i bolestima u vezi sa radom. Periodika indikatora je godišnja.
3) Podaci o osiguranicima obaveznog zdravstvenog osiguranja	Republički fond za zdravstveno osiguranje		Podaci o osiguranicima prema delatnostima, osnovi osiguranja, demografskim obeležjima i vrstama zdravstvene zaštite; podaci o nesposobnosti za rad i prirodi bolesti prema polu, osnovnim uzrocima i osnovama za sticanje naknade za vreme bolovanja; podaci o izdacima za zdravstveno osiguranje i troškovima za zdravstvenu zaštitu određenih kategorija osiguranika i dr. Periodika indikatora je polugodišnja i godišnja.
5. Raspodela prihoda i uslovi života			
1) Potrošnja domaćinstava	Republički zavod za statistiku		Podaci o prihodima, rashodima i potrošnji domaćinstava, odnosno o osnovnim elementima lične potrošnje i životnog standarda (uslovi stanovanja, snabdevenost trajnim potrošnim dobrima i dr), kao i podaci o demografskim, ekonomskim i socijalnim karakteristikama domaćinstava. Periodika indikatora je kvartalna i godišnja.
2) Korišćenje vremena	Republički zavod za statistiku		Planira se sprovođenje anketnog istraživanja, obrada podataka i obračun indikatora sa podacima o korišćenju vremena prema polu, starosti, zaposlenosti, radnom statusu, obrazovanju, tipu naselja, životnom ciklusu i dr. Periodika indikatora je petogodišnja.
3) Prihodi i uslovi života	Republički zavod za statistiku		Podaci o siromaštvu, prihodima, uslovima stanovanja, zaposlenosti, zdravstvu, demografskim karakteristikama, obrazovanju i socijalnoj isključenosti. Periodika indikatora je godišnja.
6. Socijalna zaštita			
1) Statistika socijalne zaštite	Republički zavod za socijalnu zaštitu i Ministarstvo za rad, zapošljavanje, boračka i socijalna pitanja	Jedinice lokalne samouprave, ustanove socijalne zaštite, pružaoci usluga socijalne zaštite, centri za socijalni rad i Ministarstvo za rad, zapošljavanje,	Podaci o korisnicima socijalne zaštite po polu, starosnoj strukturi, obrazovanju i radnom statusu. Podaci o organizacijama socijalne zaštite, prema delatnosti, osnivaču i strukturi zaposlenih. Podaci o uslugama, pravima i merama socijalne zaštite.

STATISTIČKE OBLASTI	ODGOVORNI PROIZVOĐAČ	ADMINISTRATIVNI IZVOR	STATISTIČKI INDIKATORI, PLANIRANE AKTIVNOSTI I PERIODIČNOST INDIKATORA
		boračka i socijalna pitanja	Podaci o izdacima za pružanje usluga, ostvarivanje prava i primenu mera socijalne zaštite. Periodika indikatora je godišnja.
2) Statistika socijalne zaštite (ESSPROS)	Republički zavod za statistiku	Ministarstvo za rad, zapošljavanje, boračka i socijalna pitanja, Ministarstvo finansija, Republički fond za penzijsko i invalidsko osiguranje, Republički fond za zdravstveno osiguranje i Nacionalna služba za zapošljavanje	Podaci o socijalnoj zaštiti prema metodologiji ESSPROS, statistički pokazatelji o prihodima i rashodima u oblasti socijalne zaštite na nivou programa socijalne zaštite (jedinica posmatranja), odnosno celokupnog sistema, učešću rashoda socijalne zaštite u pojedinim agregatima, npr. bruto domaćem proizvodu, informacije o davanjima socijalne zaštite, načinu njihovog finansiranja itd. Periodika indikatora je godišnja.
3) Statistika penzijskog i invalidskog osiguranja	Republički fond za penzijsko i invalidsko osiguranje		Podaci o korisnicima penzija prema vrsti penzije, prosečnoj penziji, stažu, polu, starosti i dr. Periodika indikatora je mesečna, polugodišnja i godišnja.
7. Kriminalitet i pravosuđe			
1) Učinioci krivičnih dela, privrednih prestupa i istraživanje o privrednim sporovima	Republički zavod za statistiku	Osnovna i viša javna tužilaštva, osnovni, viši i privredni sudovi	Podaci o prijavljenim punoletnim i maloletnim učiniocima krivičnih dela; optuženim i osuđenim punoletnim i maloletnim učiniocima krivičnih dela i prijavljenim, optuženim i osuđenim pravnim i odgovornim licima učiniocima privrednih prestupa, pravnosnažno rešenim privrednim sporovima. Periodika indikatora je godišnja.
2) Statistika kriminaliteta	Ministarstvo unutrašnjih poslova, Republičko javno tužilaštvo, Ministarstvo pravde – Uprava za izvršenje krivičnih sankcija, Ministarstvo finansija – Uprava za sprečavanje pranja novca i Republički zavod za statistiku		Preuzimanje podataka o kriminalitetu, radi obezbeđenja indikatora za Evrostatov i UNODC upitnik. Periodika indikatora je godišnja. Podaci koji se obezbeđuju su: - Namerno ubistvo - broj dela, broj dela u pokušaju, ukupan broj dela u tri najveća grada, žrtve prema polu, starosti i državljanstvu, odnos između žrtve i učinioca, način i sredstvo izvršenja; - Ukupan broj lica: koja su evidentirana od strane policije, za koje je pokrenut postupak, osuđena i nalaze se u zatvorima a za krivična dela: namerno ubistvo, silovanje, napad seksualne prirode, posedovanje droge, trgovina drogama i podmićivanje; - Zatvorska populacija prema polu i starosti, pritvorena lica; - Broj zaposlenih u policiji, broj tužioca i sudija, zaposleni u zatvorskim ustanovama, prema polu; - Broj predmeta u prvostepenom postupku.
3) Statistika pravosuđa	Ministarstvo pravde i Republičko javno tužilaštvo	Ministarstvo pravde i Republičko javno tužilaštvo	Podaci o broju sudova, tužilaštava, sudija, javnih tužilaca i njihovih zamenika, licima u zavodima za izvršenje krivičnih sankcija; broju zaposlenih u

STATISTIČKE OBLASTI	ODGOVORNI PROIZVOĐAČ	ADMINISTRATIVNI IZVOR	STATISTIČKI INDIKATORI, PLANIRANE AKTIVNOSTI I PERIODIČNOST INDIKATORA
			svim sudovima i tužilaštvima, broju vršilaca pravosudnih profesija, podaci o sprečavanju pranja novca i dr. Broj predmeta u sudovima i javnim tužilaštvima, kao i pravnim i fizičkim licima kažnjenim za prekršaje. Periodika indikatora je godišnja.
4) Istraživanje o rodno zasnovanom nasilju	Republički zavod za statistiku		Planira se objavljivanje rezultata o rodno zasnovanom nasilju i žrtvama opšteg kriminala na osnovu ankete.
8. Kultura			
1) Ustanove kulture	Republički zavod za statistiku, Zavod za proučavanje kulturnog razvitka i Narodna biblioteka Srbije	Narodna biblioteka Srbije i Filmski centar Srbije	Obezbeđuju se podaci o ustanovama kulture: pozorišta, muzeji, izložbe i galerije, bioskopi, proizvodnja i uvoz filmova, radio i TV stanice i biblioteke. Periodika indikatora je godišnja.
2) Izdavačka delatnost i štampa	Republički zavod za statistiku	Narodna biblioteka Srbije	Obezbeđuju se podaci o knjigama i brošurama i serijskim publikacijama Periodika indikatora je godišnja.
9. Sport	Zavod za sport i medicinu sporta Republike Srbije	Zavod za sport i medicinu sporta Republike Srbije	Planira se obezbeđivanje podataka o sportskim dostignućima, institucijama i udruženjima u oblasti sporta, objektima za održavanje sportskih manifestacija, nacionalnim trening centrima i dr. Periodika indikatora je godišnja.
10. Izbori	Republički zavod za statistiku	Republička izborna komisija i opštinska, odnosno gradska izborna komisija	Podaci o rezultatima izbora za poslanike Narodne skupštine i predsednika Republike, kao i o rezultatima izbora za odbornike skupština lokalne samouprave (opština i gradova) i predsednike opština i gradonačelnike. Periodika indikatora je četvorogodišnja ili po raspisivanju izbora.
EKONOMSKE STATISTIKE			
1. Makroekonomija			
1) Godišnji ekonomski računi	Republički zavod za statistiku	Narodna banka Srbije, Ministarstvo finansija i Agencija za privredne registre	Sistem nacionalnih i regionalnih računa koji obuhvata: obračun BDP-a prema proizvodnom, rashodnom i prihodnom pristupu kao i bruto nacionalnog dohotka (BND) i drugih makroekonomskih agregata i indikatora izvedenih iz sistema nacionalnih računa, račune institucionalnih sektora (sektorske račune), input-autput sistem sa tabelama ponude i upotrebe i input-autput tabelama, sistem regionalnih računa – obračun regionalnog BDP-a i drugih regionalnih i subregionalnih ekonomskih agregata i indikatora regionalne ekonomske razvijenosti. Periodika indikatora je godišnja. U narednom periodu planira se finalizacija procesa usklađivanja sa metodologijom Evropskog sistema nacionalnih računa (ESA 2010), pre svega upotpunjavanje serija podataka

STATISTIČKE OBLASTI	ODGOVORNI PROIZVOĐAČ	ADMINISTRATIVNI IZVOR	STATISTIČKI INDIKATORI, PLANIRANE AKTIVNOSTI I PERIODIČNOST INDIKATORA
			unazad u skladu sa zahtevima Evrostata u pogledu dužine vremenskih serija indikatora sistema nacionalnih računa. Takođe, 2024, u skladu sa periodikom revizija u EU, planirana je velika revizija obračuna BDP-a u kojoj će biti implementirana do tada realizovana unapređenja administrativnih i statističkih izvora podataka i metoda obračuna.
2) Kvartalni nacionalni računi	Republički zavod za statistiku	Narodna banka Srbije i Ministarstvo finansija	Obračuni BDP-a po sektorima delatnosti KD i po kategorijama upotrebe BDP-a, u tekućim i stalnim cenama (cene prethodne godine), u formi nedesezoniranih i desezoniranih podataka. U narednom periodu planiraju se: dalje usavršavanje metodologije i rezultata kvartalnih obračuna makroekonomskih agregata; izrada probnih kvartalnih obračuna BDP-a prema prihodnom pristupu u tekućim cenama; usaglašavanje sva tri pristupa godišnjih i kvartalnih obračuna BDP-a; priprema podataka za kompilaciju kvartalnih nacionalnih računa za nivo ukupne ekonomije. Periodika indikatora je kvartalna.
3) Indikatori za mikro, mala i srednja privredna društva i preduzetnike	Republički zavod za statistiku	Agencija za privredne registre, Ministarstvo privrede i Republički sekretarijat za javne politike	Skup ekonomskih indikatora za statističko praćenje sektora mikro, malih i srednjih privrednih društava i preduzetnika. Planira se proširenje seta indikatora u skladu sa novim međunarodnim standardima. Periodika indikatora je godišnja.
2. Statistika državnih finansija i monetarna i finansijska statistika			
1) Statistika državnih finansija	Narodna banka Srbije, Ministarstvo finansija i Republički zavod za statistiku	Ministarstvo finansija sa upravama, fondovi socijalnog osiguranja i Agencija za privredne registre	Statistika državnih finansija predstavlja obračun makroekonomskih agregata jedinica klasifikovanih u sektor države, izveštavanje o prekomernom deficitu i tromesečnom dugu javnog sektora. Periodika izveštavanja o konsolidovanim javnim prihodima, rashodima i fiskalnom deficitu je mesečna. Periodika izveštavanja o agregatima sektora države, deficitu i dugu je tromesečna i godišnja. U narednom periodu planira se prelazak na <i>GFS 2014</i> (Statistika državnih finansija 2014), čime će se stvoriti uslovi za dalje usavršavanje metodologije statistike državnih finansija, kao i usklađivanje metodologije sa EU (<i>ESA 2010</i>).
2) Monetarna i finansijska statistika	Narodna banka Srbije	Ministarstvo finansija, Uprava za trezor, Uprava za javni dug, fondovi socijalnog osiguranja, Komisija za hartije od vrednosti, Centralni registar, depo i kliring hartija od vrednosti, Agencija za	Bilans banaka, Narodne banke Srbije i drugih finansijskih institucija. Bilans ostalih finansijskih posrednika (davaoci finansijskog lizinga i faktoring društva) – potraživanja i obaveze po sektorima prema finansijskim instrumentima, originalnoj ročnosti i valuti. Statistika kamatnih stopa banaka na depozite i kredite.

STATISTIČKE OBLASTI	ODGOVORNI PROIZVOĐAČ	ADMINISTRATIVNI IZVOR	STATISTIČKI INDIKATORI, PLANIRANE AKTIVNOSTI I PERIODIČNOST INDIKATORA
		<p>privredne registre, Agencija za osiguranje depozita, Fond za razvoj RS, Republički sekretarijat za javne politike, Nacionalna korporacija za osiguranje stambenih kredita, Agencija za osiguranje i finansiranje izvoza Republike Srbije, Pokrajinski sekretarijat za finansije AP Vojvodine i fondovi sa teritorije AP Vojvodine, Informacioni sistem Beogradske banke u stečaju i banke u stečaju</p>	<p>Bilans društava za osiguranje i dobrovoljnih penzijskih fondova – potraživanja i obaveze po sektorima prema finansijskim instrumentima, originalnoj ročnosti i valuti.</p> <p>Bilans investicionih fondova – potraživanja i obaveze po sektorima, prema finansijskim instrumentima, originalnoj ročnosti i valuti.</p> <p>Statistika finansijskih računa za Republiku Srbiju – podaci o međusektorskim potraživanjima i obavezama po odgovarajućim finansijskim instrumentima, ročnosti i valuti, za sve institucionalne sektore prema <i>ESS 2010</i>.</p> <p>Transakcione i netranskacione promene na knjigovodstvenim računima banaka, Narodne banke Srbije i drugih finansijskih institucija.</p> <p>Anketa o kreditnoj aktivnosti banaka – kvalitativni prikaz uslova na strani ponude kredita banaka.</p> <p>Anketa o uslovima finansiranja i poslovanja malih i srednjih preduzeća.</p> <p>Periodika indikatora je mesečna, kvartalna i godišnja.</p>
3. Poslovne statistike			
1) Strukturne poslovne statistike	Republički zavod za statistiku	<p>Agencija za privredne registre, Ministarstvo finansija – Poreska uprava, Ministarstvo finansija – Uprava za trezor i Narodna banka Srbije</p>	<p>Obračunavaju se indikatori iz podataka o detaljnoj strukturi poslovnih prihoda i poslovnih rashoda po proizvodima i uslugama po Klasifikaciji proizvoda prema delatnosti (<i>Classification of Products by Activity – CPA</i>); donacijama, porezima, broju zaposlenih lica, bruto zaradama; prometu od poslovnih usluga, poslovanju stranih podružnica; podaci o lokalnim jedinicama (broj zaposlenih lica, bruto zarade) za obračun regionalnih indikatora i indikatora po delatnostima; obračun indikatora za posebne agregate delatnosti; obračun indikatora za proizvodne i uslužne delatnosti u IKT sektoru.</p> <p>Planirane aktivnosti:</p> <ul style="list-style-type: none"> - prilagođavanje strukturnih poslovnih statistika promenama u ESS u ovoj oblasti (primena uredbe <i>FRIBS</i>); - unapređenje obuhvata izveštajnih jedinica u istraživanju SBS, uključivanjem preduzetnika (procena određenih indikatora na bazi administrativnih izvora podataka); - obračun SBS indikatora koji se odnose na zaposlenost na osnovu podataka iz drugih statističkih istraživanja u RZS-u; - unapređenje obuhvata indikatora iz oblasti poslovne demografije; - obračun indikatora za proizvodne i uslužne delatnosti u IKT sektoru; - obračun prometa po <i>CPA</i> u oblasti poslovnih usluga; - dostavljanje setova podataka iz oblasti strukturnih poslovnih statistika, poslovnih usluga i poslovne demografije Evrostatu, uz prethodnu kontrolu podataka u programu <i>EDIT</i>, kao i

STATISTIČKE OBLASTI	ODGOVORNI PROIZVOĐAČ	ADMINISTRATIVNI IZVOR	STATISTIČKI INDIKATORI, PLANIRANE AKTIVNOSTI I PERIODIČNOST INDIKATORA
			<p>metapodataka; - utvrđivanje primarne i sekundarne poverljivosti podataka SBS koji se šalju u Evrostat, korišćenjem softvera <i>Tau Argus</i> ili programa urađenih u RZS-u. Periodika indikatora je godišnja i višegodišnja.</p> <p>Finansijski i drugi pokazatelji rezultata poslovanja poslovnih subjekata: broj poslovnih subjekata, promet, vrednost proizvodnje, dodata vrednost, bruto poslovni višak, nabavke dobara i usluga, plaćanja za agencijske radnike, troškovi zaposlenih, zarade, troškovi socijalnog osiguranja, broj zaposlenih, indikatori za oblast poslovnih usluga, regionalni indikatori i dr., a u skladu sa uredbama EU iz ove oblasti. Ostvarene investicije i isplate za investicije u osnovna sredstva, po tehničkoj strukturi i sektorima KD. Prihodi po izvorima i rashodi po nameni za korisnike budžetskih sredstava. Zaposleni, zarade i broj lokalnih jedinica u finansijskim institucijama po opštinama, gradovima i Gradu Beogradu; prihodi i rashodi, kamate i premije osiguranja po opštinama, tekući i kapitalni transferi, prihodi od kursnih razlika i drugi ekonomski indikatori. Periodika indikatora je godišnja.</p>
2) Godišnja statistika industrijskih proizvoda (Prodcorn)	Republički zavod za statistiku		<p>Naturalni pokazatelji o proizvodnji, zalihama na početku i na kraju godine, internoj potrošnji, prodaji, kao i vrednost prodaje. Nomenklatura proizvoda za godišnje istraživanje industrije se svake godine usklađuje sa promenama u <i>Prodcorn</i> listi.</p> <p>Planira se realizacija postojećih aktivnosti u kontinuitetu i u skladu sa promenama koje će vršiti Evrostat.</p> <p>Periodika indikatora je godišnja.</p>
3) Kratkoročne poslovne statistike	Republički zavod za statistiku	Agencija za privredne registre, Ministarstvo finansija – Poreska uprava i Centralni registar obaveznog socijalnog osiguranja	<p>Skup kratkoročnih pokazatelja za industriju: indeks industrijske proizvodnje; indeks prometa u industriji; cene proizvođača industrijskih proizvoda; izvozne i uvozne cene, broj zaposlenih, časovi rada i prosečne zarade i dr. Planira se redovno usklađivanje sa promenama metodologije Evrostata, praćenje prometa u industriji u mesečnoj periodici i prilagođavanje promenama u ESS (primena <i>FRIBS</i> programa). Periodika indikatora je mesečna.</p> <p>Skup kratkoročnih pokazatelja za građevinarstvo: indeks građevinske proizvodnje; izdate građevinske dozvole; broj zaposlenih, časovi rada i prosečne zarade i dr. Planira se usklađivanje sa promenama metodologije Evrostata i prilagođavanje promenama u ESS (primena <i>FRIBS</i> programa). Periodika indikatora je mesečna i kvartalna.</p> <p>Skup kratkoročnih pokazatelja za trgovinu na veliko i malo: promet u trgovini na veliko u tekućim cenama i po mesecima, promet po vrstama kupaca i robnim grupama i dr.; mesečni i tromesečni promet i indeksi prometa u trgovini na malo sa PDV-om i bez njega, promet u tekućim i</p>

STATISTIČKE OBLASTI	ODGOVORNI PROIZVOĐAČ	ADMINISTRATIVNI IZVOR	STATISTIČKI INDIKATORI, PLANIRANE AKTIVNOSTI I PERIODIČNOST INDIKATORA
			<p>stalnim cenama; promet po načinu plaćanja i robnim grupama; promet u oblasti 45 KD, kao i broj zaposlenih, časovi rada i prosečne zarade i dr.</p> <p>Planira se usklađivanje sa promenama metodologije Evrostata, potpuno korišćenje administrativnih izvora za promet preduzetnika u trgovini i prilagođavanje promenama u ESS (primena <i>FRIBS</i> programa).</p> <p>Periodika indikatora je mesečna i kvartalna.</p> <p>Skup kratkoročnih pokazatelja za ostale usluge: obračunavaju se kvartalni indeksi poslovnih prihoda i rashoda, kao i broj zaposlenih, časova rada i prosečne zarade, po delatnostima KD.</p> <p>Planirane aktivnosti su: unapređenje korišćenja administrativnih izvora podataka za procenu prometa preduzetnika u cilju preciznijeg obuhvata izveštajnih jedinica, obračun indikatora za IKT sektor, usklađivanje metodologije istraživanja sa promenama metodologije Evrostata (primena <i>FRIBS</i> programa) u delu kratkoročnih poslovnih statistika, indikator Promet u ostalim uslugama, razvoj metoda prikupljanja podataka za ostvareni promet iz oblasti ostale usluge u mesečnoj periodici, preračun serija podatka za indikator Promet usluga na odgovarajuću baznu godinu u skladu sa EU uredbom, obračun i dostavljanje Evrostatu desezoniranih serija podatka i metapodataka za indikator Promet usluga na odgovarajuću baznu godinu.</p> <p>Periodika indikatora je kvartalna.</p> <p>Indeksi cena proizvođača industrijskih proizvoda za domaće tržište, izvoz i uvoz. U narednom periodu planira se rad na razvoju indeksa cena proizvođača usluga.</p> <p>Periodika indikatora je mesečna.</p>
4) Ostale poslovne statistike	Republički zavod za statistiku	Republički geodetski zavod	<p>Skup pokazatelja za građevinarstvo o cenama stanova novogradnje; građevinskim radovima u Republici Srbiji, građevinskim radovima u inostranstvu, potrošnji građevinskog i pogonskog materijala, porušenim zgradama sa stanovima i adaptaciji stambenog prostora.</p> <p>Planira se usklađivanje pokazatelja sa promenama u klasifikacijama Evrostata.</p> <p>Periodika indikatora je polugodišnja i godišnja.</p>
4. Međunarodna trgovina i platni bilans			
1) Statistika odnosa sa inostranstvom	Narodna banka Srbije	Republički zavod za statistiku, Agencija za privredne registre i Centralni registar, depo i kliring hartija od vrednosti	<p>Platni bilans Republike Srbije (uključujući podbilansne tabele) kao pokazatelj transakcija i transfera rezidenata Republike Srbije sa inostranstvom.</p> <p>Međunarodna investiciona pozicija kao pokazatelj stanja finansijske aktive i finansijske pasive rezidenata Republike Srbije prema inostranstvu.</p> <p>Statistika spoljnog duga (javnog i privatnog sektora) kao pokazatelj obaveza (stanja i transakcija) po osnovu dužničkih instrumenata rezidenata Republike Srbije prema inostranstvu.</p>

STATISTIČKE OBLASTI	ODGOVORNI PROIZVOĐAČ	ADMINISTRATIVNI IZVOR	STATISTIČKI INDIKATORI, PLANIRANE AKTIVNOSTI I PERIODIČNOST INDIKATORA
			<p>Statistika hartija od vrednosti – podaci o izdavaocima i držaocima hartija od vrednosti po sektorima (prema inostranstvu i u zemlji).</p> <p>Periodika indikatora je mesečna, kvartalna i godišnja.</p>
2) Statistika poslovanja stranih podružnica (unutrašnji i spoljni FATS)	Republički zavod za statistiku i Narodna banka Srbije	Agencija za privredne registre, Ministarstvo finansija – Poreska uprava i Narodna banka Srbije	<p>Obračunavaju se indikatori (po delatnostima KD i geografskoj podeli) iz podataka o finansijskim i drugim pokazateljima rezultata poslovanja podružnica stranih preduzeća u Republici Srbiji (unutrašnji FATS): broj stranih podružnica, promet, vrednost proizvodnje, dodata vrednost, troškovi zaposlenih i broj zaposlenih.</p> <p>Planirane aktivnosti: Prilagođavanje unutrašnje FATS statistike promenama u ESS u ovoj oblasti (primena FRIBS uredbe). Uvođenje obračuna ostalih indikatora koji su uredbama EU definisani za unutrašnji FATS. Dostavljanje setova podataka iz oblasti unutrašnje FATS statistike Evrostatu, uz prethodnu kontrolu podataka u programu EDIT, kao i metapodataka. Utvrđivanje primarne i sekundarne poverljivosti podataka koji se šalju u Evrostat, korišćenjem softvera <i>Tau Argus</i> ili programa urađenih u RZS-u.</p> <p>Periodika indikatora je godišnja i višegodišnja.</p>
3) Međunarodna trgovina robom	Republički zavod za statistiku	Ministarstvo finansija – Uprava carina i Elektromreža Srbije	<p>Objavljuje podatke o količini i vrednosti izvezeno i uvezene robe razvrstane po zemljama partnerima, proizvodima Carinske tarife, vrstama transporta, preferencijalnim stopama u slučaju uvoza robe, vrstama spoljnotrgovinskog posla, valutama (RSD, USD, EUR), veličini privrednih društava i njihovim trgovinskim karakteristikama i dr.</p> <p>U analitičke svrhe izračunava indekse jediničnih vrednosti, fizičkog obima i odnosa razmene, koji mogu pomoći realnijem sagledavanju međunarodne trgovine robom i poslužiti kao deflatori u nacionalnim računima.</p> <p>Planirane aktivnosti su: rad na unapređenju kvaliteta podataka uvođenjem novih procedura za kontrolu, korišćenje novih dodatnih izvora podataka o trgovini brodovima i avionima, dalje usklađivanje sa standardima Evrostata, razvojem metodologije i softvera do potpune usaglašenosti, rad na homogenizaciji uzoraka za izračunavanje indeksa i početak rada na pripremi uvođenja Intrastat sistema trgovine.</p> <p>Periodika obračunavanja vrednosti je mesečna, od početka godine do meseca za koji se vrši obrada i godišnja. Periodika izračunavanja indeksa je mesečna, za period od početka godine do meseca za koji se računaju i kvartalna. Indeksi se računaju u odnosu na isti period prethodne godine.</p>
5. Statistika platnog	Narodna banka Srbije	Narodna banka Srbije	Opšti pokazatelji funkcionisanja platnih sistema: RTGS NBS sistema (izvršavanje naloga za

STATISTIČKE OBLASTI	ODGOVORNI PROIZVOĐAČ	ADMINISTRATIVNI IZVOR	STATISTIČKI INDIKATORI, PLANIRANE AKTIVNOSTI I PERIODIČNOST INDIKATORA
sistema			prenos u realnom vremenu po bruto principu), IPS NBS sistema (sistem za instant plaćanja) i Kliring NBS sistema i Međunarodnog kliring sistema u devizama i Međubankarskog kliring sistema u devizama. Periodika indikatora je mesečna. Statistika platnih usluga i korišćenja platnih instrumenata – podaci o broju klijenata po vrsti pojedinih platnih usluga, bezgotovinskim transakcijama, transakcijama gotovim novcem, čekovima i platnim karticama i prihvatna mreža. Periodika indikatora je kvartalna.
6. Cene	Republički zavod za statistiku		Indeksi potrošačkih cena, cene proizvoda u prometu na malo i pariteti kupovne moći. U narednom periodu planira se rad na razvoju indeksa cena stanovanja. Periodika indikatora je petnaestodnevna, mesečna, polugodišnja.
SEKTORSKE STATISTIKE			
1. Poljoprivreda			
1) Statistika biljne proizvodnje	Republički zavod za statistiku i Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede		Podaci o zasejanim površinama u jesenjoj i prolećnoj setvi, požnjevenim površinama i prinosima povrća, voća i grožđa. Procene o očekivanim prinosima važnijih useva, voća i vinograda. Planira se nastavak sprovođenja redovnih istraživanja statistike biljne proizvodnje na uzorku; sprovođenje istraživanja o voćnjacima u saradnji sa Ministarstvom poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede i korišćenje administrativnih izvora podataka u vezi sa površinama pod vinogradima i proizvodnjom vina. Periodika indikatora je mesečna, godišnja i višegodišnja.
2) Statistika stoke, mesa i jaja	Republički zavod za statistiku	Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede	Podaci o broju stoke, po vrstama i kategorijama; klanje stoke u klanicama i van klanica; proizvodnja mesa, jaja, vune i meda i trgovina pilicima. Planira se nastavak sprovođenja redovnih statističkih istraživanja statistike stočarstva, uključujući i prognozu bruto domaće proizvodnje – po vrstama stoke, kao i obezbeđivanje podataka u vezi sa statistikom jaja. Periodika indikatora je mesečna, polugodišnja i godišnja.
3) Statistika mleka i mlečnih proizvoda	Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede i Republički zavod za statistiku	Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede	Pomuzeno mleko po vrstama mleka, upotreba mleka na gazdinstvima, proizvodnja mlečnih proizvoda, input mleka za dobijanje mlečnih proizvoda, sadržaj proteina i masti u mleku i mlečnim proizvodima, struktura mlekara i otkupnih stanica prema otkupljenoj količini mleka, struktura mlekara prema određenoj vrsti mlečnih proizvoda. Planira se nastavak sprovođenja redovnih

STATISTIČKE OBLASTI	ODGOVORNI PROIZVOĐAČ	ADMINISTRATIVNI IZVOR	STATISTIČKI INDIKATORI, PLANIRANE AKTIVNOSTI I PERIODIČNOST INDIKATORA
			<p>istraživanja statistike stočarstva i korišćenje administrativnih izvora za obezbeđivanje statistike ulaza sirovog mleka i dobijenim mlečnim proizvodima u mlekarama.</p> <p>Periodika indikatora je mesečna, godišnja i trogodišnja.</p>
4) Statistika strukture poljoprivrednih gazdinstava	Republički zavod za statistiku	Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede	<p>Površina korišćenog poljoprivrednog zemljišta prema kategorijama korišćenja, broj stoke po vrstama i kategorijama, radna snaga i druge profitabilne aktivnosti gazdinstva, podrška ruralnom razvoju, upotreba đubriva, obrada i održavanje zemljišta. Podaci se obezbeđuju sprovođenjem Popisa poljoprivrede (svake desete godine) i Ankete o strukturi poljoprivrednih gazdinstava (svake treće godine između dva popisa).</p> <p>Planirane aktivnosti: priprema organizaciono-metodoloških instrumenata, organizovanje i sprovođenje Popisa poljoprivrede 2022. i Postpopisne ankete, obrada, diseminacija i analiza rezultata.</p> <p>Periodika indikatora je trogodišnja.</p>
5) Poljoprivredni računi i cene	Republički zavod za statistiku	Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede	<p>Obračun ekonomskih računa poljoprivrede odnosi se na elemente računa proizvodnje i faktorski dohodak u poljoprivredi, iskazan u tekućim i stalnim cenama.</p> <p>Planirane aktivnosti: Unapređenje ekonomskih računa poljoprivrede (EAA) – u skladu sa Uredbom (EU) broj 138/2004 Evropskog parlamenta i Saveta, od 5. decembra 2003. godine, o ekonomskim računima poljoprivrede u Uniji, Uredbom Komisije (EU) broj 306/2005, od 24. februara 2005. godine, o izmeni Dodatka I, Uredbom Komisije (EU) broj 909/2006, od 20. juna 2006. godine, o izmeni Dodatka I i II.</p> <p>Periodika indikatora je godišnja.</p> <p>Cene proizvođača proizvoda poljoprivrede i ribarstva – mesečno i godišnje. Indeksi cena reproduktionog materijala, sredstava rada i usluga u poljoprivredi – kvartalno i godišnje.</p> <p>Planirane aktivnosti: Cene zemljišta i zakupa u poljoprivredi – godišnje. Periodika indikatora je mesečna, kvartalna i godišnja.</p>
2. Uspostavljanje FADN sistema – Sistem računovodstvenih podataka na poljoprivrednim gazdinstvima Republike Srbije	Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede	i	<p>Prikupljanje računovodstvenih podataka neophodnih za godišnje utvrđivanje prihoda i rashoda na poljoprivrednim gazdinstvima; izračunavanje koeficijenta vrednosti proizvodnje; izrada klasifikacije poljoprivrednih gazdinstava s obzirom na tip poljoprivredne proizvodnje i kategorije ekonomske veličine i izrada plana za izbor poljoprivrednih gazdinstava na godišnjem nivou.</p>

STATISTIČKE OBLASTI	ODGOVORNI PROIZVOĐAČ	ADMINISTRATIVNI IZVOR	STATISTIČKI INDIKATORI, PLANIRANE AKTIVNOSTI I PERIODIČNOST INDIKATORA
3. Šumarstvo	Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede i Republički zavod za statistiku		<p>Podizanje, gajenje i iskorišćavanje šuma, plantaža i intenzivnih zasada, ekonomski pokazatelji, lovstvo, štete u šumama i dr.</p> <p>Planirane aktivnosti: obezbeđivanje podataka o tekućem zapreminskom prirastu prema vrstama drveća i sastojinskoj strukturi, korišćenje administrativnih izvora i poboljšanje kvaliteta podataka.</p> <p>Periodika indikatora je godišnja, dvogodišnja i trogodišnja.</p>
4. Ribarstvo	Republički zavod za statistiku	Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede i Ministarstvo zaštite životne sredine	<p>Količina ulovljene ribe po vrstama, poribljavanje, broj ribara, kapaciteti ribnjaka, proizvodnja konzumne ribe i mlađi u ribnjacima, plovna sredstva i oprema ribnjaka.</p> <p>Planirane aktivnosti: nastavak sprovođenja redovnih istraživanja, poboljšanje kvaliteta obuhvata ribnjaka i validacija dobijenih podataka.</p> <p>Periodika indikatora je godišnja.</p>
5. Organska proizvodnja	Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede		<p>Podaci o broju lica koja se bave organskom proizvodnjom, površina i proizvodnja organskih kultura i organsko stočarstvo.</p> <p>Planira se korišćenje administrativnih izvora podataka.</p> <p>Periodika indikatora je godišnja.</p>
6. Agroekološka statistika	Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede i Agencija za zaštitu životne sredine		<p>Planirane aktivnosti: korišćenje administrativnih izvora za obezbeđivanje podataka o godišnjoj količini pesticida u prometu, kao i podataka o godišnjoj količini pesticida koja se primeni i površinama tretiranim svakom supstancom u izabranoj referentnoj godini.</p> <p>Kategorije agroekoloških indikatora: Reakcije (poljoprivredno-ekološke obaveze; Poljoprivredne površine pod Natura 2000; nivo obrazovanja poljoprivrednika i korišćenje savetodavnih usluga za zaštitu životne sredine; površina pod organskom poljoprivredom (statistika organske proizvodnje); Pokretački faktori (potrošnja mineralnih đubriva; potrošnja pesticida; navodnjavanje; potrošnja energije; promena upotrebe zemljišta; način košenja i tipovi stočarstva; pokrivenost zemljišta, način obrade zemljišta, skladištenje stajnjaka; intenzifikacija / ekstenzifikacija; specijalizacija; rizik od napuštanja zemljišta); Pritisци i rizici (bruto bilans azota; opasnost od zagađenja fosforom; rizik od pesticida; emisija amonijaka; emisija gasova sa efektom staklene bašte; korišćenje vode; erozija zemljišta; genetička raznovrsnost; poljoprivredno zemljište visoke prirodne vrednosti; proizvodnja energije iz obnovljivih izvora); Stanje/uticaj (populacijski trendovi ptica na poljoprivrednim površinama; kvalitet zemljišta; Kvalitet vode – zagađenja nitratima i zagađenja pesticidima; pejzaži/predeli – stanje i raznolikost).</p>

STATISTIČKE OBLASTI	ODGOVORNI PROIZVOĐAČ	ADMINISTRATIVNI IZVOR	STATISTIČKI INDIKATORI, PLANIRANE AKTIVNOSTI I PERIODIČNOST INDIKATORA
			Periodika indikatora je godišnja i petogodišnja.
7. Energetika	Republički zavod za statistiku i Ministarstvo rudarstva i energetike	Ministarstvo rudarstva i energetike	<p>Godišnji podaci o snabdevanju, transformaciji i potrošnji energetske proizvoda (električna i toplotna energija, uglj, nafta i derivati nafte, prirodni gas, obnovljivi izvori energije – hidroenergija, energija vetra, energija sunca, geotermalna energija, drvena goriva, bio-goriva i bio-gas) u skladu sa zahtevima Evrostata. Podaci o snabdevanju za električnu energiju, uglj i prirodni gas, u skladu sa zahtevima mesečne energetske statistike Evrostata.</p> <p>Planira se sukcesivno realizovanje zahteva mesečne i kratkoročne mesečne energetske statistike Evrostata o snabdevanju energetskim proizvodima. Potpuna realizacija će se ostvariti do ulaska Republike Srbije u EU.</p> <p>Periodika indikatora je mesečna i godišnja.</p> <p>Cene električne energije i gasa. Periodika indikatora je polugodišnja.</p>
8. Saobraćaj			
1) Drumski saobraćaj	Republički zavod za statistiku	Ministarstvo finansija – Uprava carina i JP „Putevi Srbije“	<p>Podaci o prevezenim putnicima i robi, putnoj infrastrukturi, pređenim kilometrima prevoznih sredstava, potrošnji goriva, ulazu, izlazu i tranzitu teretnih motornih i priključnih vozila u drumskom saobraćaju i dr.</p> <p>Planira se uvođenje indikatora o prevozu za sopstvene potrebe u drumskom saobraćaju, prevezenoj robi u unutrašnjem i međunarodnom prevozu, vrsti robe prema međunarodnoj klasifikaciji (NST2007), načinu pakovanja, vrsti opasne robe (ADR) i regionu utovara i istovara robe.</p> <p>Periodika indikatora je tromesečna i godišnja.</p>
2) Železnički saobraćaj	Republički zavod za statistiku	Direkcija za železnice	<p>Podaci o prevozu putnika i robe, bezbednosti saobraćaja, železničkoj infrastrukturi, poslovni subjekti koji obavljaju delatnost u železničkom saobraćaju i železničkoj mreži pruga.</p> <p>Uvođenje regionalne statistike železničkog saobraćaja.</p> <p>Indikatori multimodalnog saobraćaja.</p> <p>Periodika indikatora je tromesečna i godišnja.</p>
3) Saobraćaj na unutrašnjim plovnim putevima	Republički zavod za statistiku	Ministarstvo građevinarstva, saobraćaja i infrastrukture – Uprava za utvrđivanje sposobnosti brodova za plovidbu i lučke kapetanije	<p>Podaci o robi, plovnim objektima, zemljama utovara i istovara, zastavi plovnih objekata, prevozu robe u kontejnerima, vrsti robe i dr.</p> <p>Planira se uvođenje indikatora iz domena regionalne statistike. Uvođenje indikatora praćenja putnika u rečnom saobraćaju.</p> <p>Periodika indikatora je tromesečna i godišnja.</p>
4) Vazdušni saobraćaj	Republički zavod za statistiku		<p>Podaci o prevezenim putnicima i teretu, pređenim kilometrima za avione na deonici leta, raspoloživim putničkim sedištim; dužini poletno-sletne staze, kapacitetima aerodroma, opremi za</p>

STATISTIČKE OBLASTI	ODGOVORNI PROIZVOĐAČ	ADMINISTRATIVNI IZVOR	STATISTIČKI INDIKATORI, PLANIRANE AKTIVNOSTI I PERIODIČNOST INDIKATORA
			opsluživanje aviona i dr. Periodika indikatora je tromesečna i godišnja.
5) Poštanske usluge	Republički zavod za statistiku		Podaci iz oblasti poštanskih usluga: broj poštanskih pošiljki i uputnica u klasičnoj i elektronskoj formi, kao i paketa. Broj jedinica poštanske mreže i preradnih centara, obim prijema, prenosa i uručjenja poštanskih pošiljki, broj prevoznih sredstva za prenos poštanskih pošiljki i ostvareni prihodi od poštanskih usluga. Planira se praćenje poslovanja kurirskih službi. Periodika indikatora je tromesečna i godišnja.
6) Telekomunikacione usluge	Republički zavod za statistiku		Podaci iz oblasti telekomunikacionih usluga: indikatori o operaterima i telekomunikacijskoj mreži, broj internet servisa, zaposleni, finansijski promet po modalitetima, fizički obim telekomunikacijskog prometa po modalitetima i podaci o infrastrukturi. Planira se praćenje poslovanja operatera koji nude usluge fiksne telefonije putem interneta. Periodika indikatora je tromesečna i godišnja.
7) Cevovodni transport	Republički zavod za statistiku		Podaci o naftovodima i gasovodima: indikator prevoza nafte i gasa u unutrašnjem prevozu, uvozu, izvozu i tranzitu; potrošnja električne energije i zaposleni; dužina gasovoda i naftovoda. Periodika indikatora je kvartalna i godišnja.
8) Pretovar	Republički zavod za statistiku		Podaci o pretovarenim i izmanipulisanim tonama, utrošku elektroenergije i pogonskih goriva, pretovaru prema načinu rukovanja, pretovaru kontejnera i dr. Periodika indikatora je tromesečna i godišnja.
9) Registrovana vozila	Republički zavod za statistiku i Ministarstvo unutrašnjih poslova	Ministarstvo unutrašnjih poslova	Podaci o prvi put registrovanim, novim i ukupno registrovanim motornim i priključnim vozilima u drumskom saobraćaju prema vrsti vozila, godini proizvodnje i markama. Registrovana motorna i priključna vozila u drumskom saobraćaju prema godini proizvodnje, nosivosti, snazi, zapremini, markama, vrsti pogonskog goriva i opštinama registracije vozila. Periodika indikatora je tromesečna i godišnja.
10) Mobilnost putnika u drumskom saobraćaju	Republički zavod za statistiku		Planira se obezbeđivanje indikatora o mobilnosti putnika u drumskom saobraćaju: indikator o mobilnosti putnika u prevozu prema vrsti korišćenja putničkog prevoznog sredstva, vrsti putovanja, učestalosti putovanja, prosečnoj udaljenosti i sezoni putovanja. Priprema metodoloških instrumenata za realizaciju indikatora i sprovođenje istraživanja. Periodika indikatora trogodišnja.
11) Bezbednost saobraćaja	Republički zavod za statistiku i Ministarstvo	Ministarstvo unutrašnjih poslova	Podaci o saobraćajnim nezgodama i nastradalim licima, uticajnim faktorima i učesnicima.

STATISTIČKE OBLASTI	ODGOVORNI PROIZVOĐAČ	ADMINISTRATIVNI IZVOR	STATISTIČKI INDIKATORI, PLANIRANE AKTIVNOSTI I PERIODIČNOST INDIKATORA
	unutrašnjih poslova		Periodika indikatora je tromesečna i godišnja.
9. Turizam	Republički zavod za statistiku	Ministarstvo trgovine, turizma i telekomunikacija, Agencija za privredne registre i Ministarstvo finansija – Poreska uprava	<p>Skup podataka o turističkoj ponudi i tražnji: broj objekata za smeštaj, broj ugostiteljskih objekata, broj smeštajnih jedinica i ležaja prema vrsti objekata; broj dolazaka i noćenja domaćih i stranih turista prema vrsti smeštaja i zemlji porekla; stope iskorišćenosti ležaja i smeštajnih jedinica i godišnji podaci o prometu turističkih agencija (broj i noćenja domaćih i stranih turista u aranžmanu turističkih agencija, po zemljama putovanja i porekla turista).</p> <p>Planira se obezbeđivanje pokazatelja o turističkoj tražnji, odnosno obezbeđivanja podataka o turističkim putovanjima stanovništva Republike Srbije u zemlji i inostranstvu i karakteristike putovanja (jednodnevna i višednevna, dužina trajanja, vrsta putovanja, vrsta smeštaja, prevozno sredstvo i dr.), podaci o karakteristikama turista (pol, godine starosti, radni status i dr.), kao i proširenje obuhvata izveštajnih jedinica.</p> <p>Periodika indikatora je mesečna, godišnja i višegodišnja.</p>
10. Nauka, tehnologija i inovacije			
1) Istraživanje i razvoj	Republički zavod za statistiku	Ministarstvo prosvete, nauke i tehnološkog razvoja	<p>Podaci o organizacijama koje se bave naučnoistraživačkom delatnošću prema sektorima i naučnim oblastima; zaposlenim naučnim radnicima i istraživačima, stručnim saradnicima i angažovanim na osnovu ugovora, prema sektorima, naučnim oblastima, ekvivalentu pune zaposlenosti (<i>FTE</i>), akademskim zvanjima, starosti i polu; naučnoistraživačkim radovima prema sektorima; bruto domaćim izdacima za istraživanje i razvoj prema sektorima i naučnim oblastima; izvorima sredstava za istraživanje i razvoj i dr.</p> <p>Obezbeđuju se podaci o budžetskim ulaganjima u naučnoistraživačku i razvojnu delatnost prema društveno-ekonomskim ciljevima, kao i planirana budžetska sredstva za naučnoistraživački rad.</p> <p>Makroekonomski pokazatelji: učešće ulaganja u naučnoistraživačku delatnost u BDP-u, učešće ulaganja iz budžeta u BDP-u; finansiranje iz inostranstva prema sektorima realizacije i uključivanje podataka za biznis sektor.</p> <p>Periodika indikatora je godišnja.</p>
2) Inovacije	Republički zavod za statistiku		<p>Podaci o inovativnim aktivnostima poslovnih subjekata i efektima inoviranja, postojećim kapacitetima u privrednim društvima, otežavajućim faktorima za uvođenje inovacija i dr., kao i podaci o tehnološkim inovacijama proizvoda i proizvodnog procesa; inovacijama u toku ili napuštenim inovativnim aktivnostima; izdacima za inovativne aktivnosti; izvorima informacija i saradnji u inovacionim aktivnostima; zaštiti prava intelektualne svojine i inovacionim potencijalima.</p>

STATISTIČKE OBLASTI	ODGOVORNI PROIZVOĐAČ	ADMINISTRATIVNI IZVOR	STATISTIČKI INDIKATORI, PLANIRANE AKTIVNOSTI I PERIODIČNOST INDIKATORA
			<p>Periodika indikatora je dvogodišnja.</p> <p>Obezbeđivanje svih indikatora za istraživanje Evropskih inovacionih rezultata (<i>EIS</i>) u godišnjoj periodici.</p>
3) Ljudski resursi u nauci i tehnologiji	Republički zavod za statistiku		<p>Podaci o ljudskim resursima u nauci i tehnologiji (<i>HRST</i>). Lica starosti 15–74 godine prema polu, obrazovanju, starosnim grupama, statusu aktivnosti, sektorima delatnosti i oblasti nauke i tehnologije.</p> <p>Periodika indikatora je godišnja.</p>
4) Statistika upotrebe informacionih i komunikacionih tehnologija	Republički zavod za statistiku		<p>Podaci o upotrebi informaciono-komunikacionih tehnologija u domaćinstvima, privrednim društvima i finansijskim institucijama: pristup informacionim i komunikacionim tehnologijama, upotreba računara i interneta, e-trgovina, e-uprava, osnovne informacije o IKT sistemu, automatska razmena podataka u okviru i izvan privrednih društava, razmena elektronskih informacija u lancu upravljanja nabavkama i dr.</p> <p>Periodika indikatora je godišnja.</p>
11. Vanredni događaji i vanredne situacije	Ministarstvo unutrašnjih poslova – Sektor za vanredne situacije		<p>Ukupan broj vanrednih događaja; broj vanrednih događaja po opasnostima: broj zemljotresa, odrona, klizišta i erozija, poplava, ekstremnih vremenskih pojava, epidemija i pandemija, bolesti životinja, bolesti bilja, nedostatak vode za piće, tehničko tehnoloških nesreća, požara na otvorenom prostoru; ukupan broj proglašanih vanrednih situacija; broj dana trajanja vanrednih situacija; broj vanrednih situacija po opasnostima koje su ih uzrokovale: broj vanrednih situacija usled zemljotresa; broj vanrednih situacija usled poplava; broj vanrednih situacija usled ekstremnih vremenskih pojava; broj ostalih vanrednih situacija.</p> <p>Pregled broja vanrednih događaja sa posledicama; broj požara; broj eksplozija; broj tehničkih intervencija; broj tehničkih intervencija sa opasnim materijama; broj tehničkih intervencija u saobraćaju; broj ostvarenih intervencija i broj poginulih, povređenih i spasenih lica na vanrednim događajima.</p> <p>Ukupan broj požara i eksplozija; broj intervencija vatrogasno spasilačkih jedinica na požarima i eksplozijama; broj požara i eksplozija prema sektoru svojine; broj poginulih, povređenih i spasenih lica u požarima i eksplozijama i broj požara i eksplozija prema visini nastale materijalne štete.</p> <p>Ukupan broj požara i eksplozija na građevinskim objektima prema nameni; ukupan broj požara i eksplozija na građevinskim objektima prema položaju prostorije u kojoj su nastali (spratnost); ukupan broj požara i eksplozija na otvorenom prostoru prema vrsti otvorenog prostora i ukupan broj požara i eksplozija saobraćajnim sredstvima prema vrsti saobraćajnog sredstva.</p> <p>Pregled broja požara i eksplozija po načinu i uzroku nastanka i preduzete mere i aktivnosti</p>

STATISTIČKE OBLASTI	ODGOVORNI PROIZVOĐAČ	ADMINISTRATIVNI IZVOR	STATISTIČKI INDIKATORI, PLANIRANE AKTIVNOSTI I PERIODIČNOST INDIKATORA
			<p>povodom nastanka požara i eksplozija; ukupan broj učesnika u intervencijama; ukupan broj operativnih karti i analiza intervencija i ukupan broj podnetih prekršajnih i krivičnih prijava.</p> <p>Pregled broja pretraga terena radi pronalaza i uništavanja eksplozivnih ostataka rata (EOR); površine pretraženih lokacija; pregled broja komada uklonjenih i uništenih EOR; pregled količine uklonjenih i uništenih eksplozivnih materija.</p>
STATISTIKA ŽIVOTNE SREDINE I STATISTIKE KOJE OBUHVATAJU VIŠE OBLASTI			
1. Životna sredina			
1) Monetarni računi životne sredine	Republički zavod za statistiku		<p>Obračun podataka o investicijama i tekućim izdacima za zaštitu životne sredine i prihodima od aktivnosti povezanih sa zaštitom životne sredine prema aktivnostima zaštite životne sredine. Obračun prihoda od naknada u vezi sa životnom sredinom. Obračun karakteristika za Sektor ekoloških dobara i usluga.</p> <p>Planira se implementacija najvažnijih ciljeva Evrostata za ekonomske račune životne sredine (unapređenje kvaliteta i diseminacija postojećih računa; obračun novih indikatora baziranih na trenutnim računima i implementacija novih računa životne sredine).</p> <p>Periodika indikatora je godišnja.</p>
2) Fizički računi životne sredine	Republički zavod za statistiku	Ministarstvo unutrašnjih poslova i Agencija za zaštitu životne sredine	<p>Obračun indikatora materijalnih tokova. Izrada računa emisije u vazduh. Obračun karakteristika za račun energetskih tokova.</p> <p>Planira se implementacija najvažnijih ciljeva Evrostata za ekonomske račune životne sredine (unapređenje kvaliteta i diseminacija postojećih računa; obračun novih indikatora baziranih na trenutnim računima i implementacija novih računa životne sredine).</p> <p>Periodika indikatora je godišnja.</p>
3) Statistika otpada i hemikalija	Republički zavod za statistiku, Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede, Agencija za zaštitu životne sredine, Ministarstvo zdravlja i Institut za javno zdravlje Srbije	Ministarstvo zdravlja, Institut za javno zdravlje Srbije i Agencija za zaštitu životne sredine	<p>Podaci o upravljanju otpadom u skladu sa Uredbom o statistici otpada i komunalnim otpadom; podaci o medicinskom otpadu i o farmaceutskom otpadu u skladu sa Zakonom o upravljanju otpadom i Pravilnikom o upravljanju medicinskim otpadom; podaci o tretmanu infektivnog medicinskog otpada; podaci o potrošnji, proizvodnji i uvozu/izvozu hemikalija, prema klasi toksičnosti i prema sektorima KD.</p> <p>Planira se realizacija postojećih aktivnosti u kontinuitetu i obračun novih indikatora u skladu sa promenama koje će vršiti Evrostat.</p> <p>Periodika indikatora je godišnja.</p>
4) Statistika vode, vazduha i klimatskih	Republički zavod za statistiku, Ministarstvo	Republički hidrometeorološki zavod, Agencija za	Podaci o zahvaćenim i korišćenim količinama vode za potrebe javnih vodovoda, industrije i poljoprivrede, hidroenergetike, ribarstva i dr.;

STATISTIČKE OBLASTI	ODGOVORNI PROIZVOĐAČ	ADMINISTRATIVNI IZVOR	STATISTIČKI INDIKATORI, PLANIRANE AKTIVNOSTI I PERIODIČNOST INDIKATORA
promena	poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede, Agencija za zaštitu životne sredine i Institut za javno zdravlje Srbije	zaštitu životne sredine	<p>ispuštenim i prečišćenim otpadnim vodama; poljoprivrednim površinama koje se navodnjavaju i dr.; podaci o kvalitetu vazduha u urbanim sredinama, kao i podaci potrebni za proračun emisija zagađenih materija u vazduh, prema Konvenciji o prekograničnom zagađenju vazduha na velikim udaljenostima (<i>CLRTAP</i>) i podaci potrebni za ispunjenje obaveze iz Okvirne konvencije UN o promeni klime (<i>UNFCCC</i>).</p> <p>Planira se realizacija postojećih aktivnosti u kontinuitetu i obračun novih indikatora u oblasti voda u skladu sa promenama koje će vršiti Evrostat.</p> <p>Periodika indikatora je godišnja.</p>
5) Statistika zaštite prirode	Ministarstvo zaštite životne sredine i Zavod za zaštitu prirode Srbije		<p>Podaci o zaštićenim prirodnim dobrima (zaštićena područja, zaštićene vrste i pokretna zaštićena prirodna dokumenta). Spisak zaštićenih područja, naziv akta kojim su divlje vrste biljaka, životinja i gljiva stavljeni pod zaštitu i spisak pokretnih zaštićenih prirodnih dokumenata. Ova aktivnost je u vezi sa Centralnim registrom zaštićenih prirodnih dobara, koji vodi Zavod za zaštitu prirode Srbije, u kojem se od informacija nalaze: naziv zaštićenog područja, vrsta zaštićenog područja, međunarodna kategorija zaštićenog područja, centralna koordinatna tačka po Griniču, kratak opis zaštićenog područja, opis granica zaštićenog područja, spisak katastarskih parcela po režimima zaštite, podaci o vlasništvu i upravljaču, fizičke i pravne promene na zaštićenom području, broj i datum akta o stavljanju pod zaštitu područja i broj i datum akta o prestanku zaštite. Aktivnost sadrži i informacije o broju strogo zaštićenih i zaštićenih divljih vrsta biljaka, životinja i gljiva.</p> <p>Spisak područja predloženih za zaštitu u skladu sa planom rada za tekuću godinu, spisak područja koja su u proceduri zaštite, spisak područja čije su studije zaštite upućene Ministarstvu zaštite životne sredine i lokalnim samoupravama radi proglašenja zaštite, sa osnovnim informacijama o prirodnim vrednostima, površini, predloženim režimima zaštite i kategoriji područja predloženog za zaštitu.</p> <p>Prikupljanje podataka i stalno ažuriranje GIS baze podataka o distribuciji divljih vrsta biljaka, životinja i gljiva i prioritetnih tipova staništa za potrebe uspostavljanja ekološke mreže Republike Srbije koju čine područja od nacionalnog i međunarodnog značaja (potencijalna Emerald i Natura 2000 područja, područja od međunarodnog značaja za ptice i biljke i odabrana područja za dnevne leptire, ekološki značajna područja i ekološki koridori od međunarodnog značaja ekološke mreže Republike Srbije) i izradu crvenih lista i crvenih knjiga pojedinačnih grupa organizama.</p>
2. Regionalna statistika	Republički zavod za statistiku, Ministarstvo privrede, Ministarstvo		Planira se razvoj regionalnih statistika u skladu sa Nomenklaturom statističkih teritorijalnih jedinica, koja, na bazi utvrđenih kriterijuma, obuhvata tri hijerarhijska nivoa statističke regionalizacije, odnosno podele državnog prostora.

STATISTIČKE OBLASTI	ODGOVORNI PROIZVOĐAČ	ADMINISTRATIVNI IZVOR	STATISTIČKI INDIKATORI, PLANIRANE AKTIVNOSTI I PERIODIČNOST INDIKATORA
	poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede, Agencija za zaštitu životne sredine, Institut za javno zdravlje Srbije, Narodna biblioteka Srbije i Zavod za proučavanje kulturnog razvitka		<p>Indikatori na regionalnom nivou obezbediće se u sledećim oblastima: regionalni računi (makroekonomski indikatori na nivou regiona); regionalna statistika tržišta rada (prosečne zarade i broj zaposlenih); regionalna statistika poljoprivrede (korišćenje zemljišta, struktura poljoprivrednih gazdinstava, proizvodnja useva, stočarska proizvodnja, agroindustrijska proizvodnja i dr.); regionalna poslovna statistika (indikatori za lokalne jedinice – broj lokalnih jedinica, zarade, visina raspoloživog dohotka po osobi, investicije u materijalna dobra i struktura zaposlenih po ekonomskim sektorima KD); statistika saobraćaja (gustina putne mreže, broj registrovanih motornih i priključnih vozila u drumskom saobraćaju i dr.); statistika regionalne životne sredine (količine zahvaćenih, korišćenih, ispuštenih voda i prečišćavanje otpadnih voda; stvaranje, obrada i tretman komunalnog otpada) statistika nauke i tehnologije (podaci o ljudskim resursima u nauci, finansijskim pokazateljima ulaganja u istraživanje i razvoj, projektima i naučnim radovima); statistika turizma na regionalnom nivou (podaci o smeštajnim kapacitetima i o dolascima i noćenjima domaćih i stranih turista po vrstama turističkih mesta i turističkim mestima); statistika zdravstva (organizacija i rad zdravstvene službe, resursi zdravstvenog sistema, obolevanja i ponašanja u vezi sa zdravljem stanovništva i stanjem životne sredine i dr.); statistika obrazovanja (podaci o dečjim vrtićima, osnovnim i srednjim školama, visokoškolskim ustanovama, nastavnom osoblju, finansiranju obrazovanja i dr.), statistika kulture (pozorišta, muzeji, izložbe i galerije, bioskopi, radio i TV stanice, arhivi, biblioteke, izdavačka delatnost i štampa) i regionalna demografija i statistika migracija (podaci o živorođenim, umrlim i migracijama stanovništva na nivou opština i naselja).</p> <p>Periodika indikatora je mesečna, kvartalna, polugodišnja i godišnja.</p>
3. Geografski informacioni sistem			
1) Nacionalna infrastruktura geoprostornih podataka	Republički geodetski zavod		<p>Nacionalna infrastruktura geoprostornih podataka (NIGP) omogućava pristup, razmenu i korišćenje harmonizovanih prostornih podataka i servisa koji potiču iz nadležnosti različitih organa od lokalnog do nacionalnog nivoa. Proces uspostavljanja NIGP-a sastoji se od niza aktivnosti na kreiranju institucionalnog i tehničkog okvira koje se realizuju kroz osnovne komponente kao što su: metapodaci; skupovi i servisi geopodataka; mrežni servisi i tehnologije; sporazumi o razmeni, pristupu i korišćenju geopodataka, kao i mehanizmi koordinacije, praćenja i izveštavanja.</p> <p>Planira se dalje uspostavljanje NIGP-a implementacijom sledećih aktivnosti: potpuna transpozicija <i>INSPIRE</i> direktive u nacionalno zakonodavstvo donošenjem preostala tri podzakonska akta, kao i predlog za izmenu Zakona o NIGP-u; socio-ekonomska analiza</p>

STATISTIČKE OBLASTI	ODGOVORNI PROIZVOĐAČ	ADMINISTRATIVNI IZVOR	STATISTIČKI INDIKATORI, PLANIRANE AKTIVNOSTI I PERIODIČNOST INDIKATORA
			<p>benefita uticaja NIGP-a; biznis i implementacioni plan NIGP-a; analiza efekata primene strategije NIGP-a za period 2020–2024; plan usvajanja nove strategije NIGP-a nakon 2024; razvoj Nacionalnog geoportala u skladu sa <i>INSPIRE</i> implementacionim pravilima; izrada kataloga metapodataka i povezivanje sa Evropskim <i>INSPIRE</i> geoportalom; harmonizacija tematskih skupova podataka prema <i>INSPIRE</i> tehničkim specifikacijama; koordinacija i kreiranje uslova za saradnju i razmenu geopodataka i servisa; praćenje i izveštavanje o statusu implementacije; razvoj mehanizma za zaštitu i sigurnost podataka i publikovanih servisa; izgradnja održivog sistema za određivanje cena i licenciranje geoprostornih podataka.</p>
2) Geografski informacioni sistem	Republički zavod za statistiku		<p>Georeferencirana mreža prostornih jedinica (regioni, upravni okruzi, oblasti, gradovi, opštine/gradske opštine, naseljena mesta, katastarske opštine, mesne zajednice, statistički i popisni krugovi) preuzima se od Republičkog geodetskog zavoda. Preuzimanje i integracija grafičke baze Registra prostornih jedinica (do nivoa popisnog kruga) i adresnog registra u statistički sistem, omogućava grafičku prezentaciju statističkih podataka na različitim teritorijalnim nivoima. Kartografski prikazi koriste se za redovne i posebne publikacije RZS-a iz različitih statističkih oblasti. Republički geodetski zavod obezbeđuje skupove i servise za preuzimanje geoprostornih podataka koji su neophodni za terenske aktivnosti i izradu ažurnih mapa statističkih i popisnih krugova za sprovođenje Popisa stanovništva 2021.</p> <p>Planiran je dalji razvoj GIS-a kroz saradnju sa ostalim subjektima NIGP-a (preuzimanje, razmena, pristup novim skupovima geopodataka preko veb-servisa i dr). Planirana je priprema veb GIS portala za javno dostupne statističke podatke i za prikazivanje rezultata Popisa 2021.</p>
3) Registar prostornih jedinica (RPJ)	Republički geodetski zavod i Republički zavod za statistiku		<p>Registar sadrži alfanumeričke i grafičke podatke (nazive, jedinstvene matične brojeve, istorijat promena i dr.) o svim prostornim jedinicama (regioni, upravni okruzi, oblasti, gradovi, opštine, gradske opštine, naseljena mesta, katastarske opštine, mesne zajednice, statistički i popisni krugovi). Ažuriranje podataka je tekuće. Registar prostornih jedinica, kao i Adresni registar, u nadležnosti su Republičkog geodetskog zavoda.</p> <p>Planirane su sledeće aktivnosti: ažuriranje granica statističkih i popisnih krugova i priprema i ažuriranje geoprostornih podataka za potrebe sprovođenja Popisa 2021, povezivanje konačnih rezultata popisa sa geoprostornim podacima i izrada populacione mreže na 1km²; izrada klasifikacije stepena urbanizacije, ruralnih i urbanih područja i drugih klasifikacija u skladu sa međunarodnim standardima; uvođenje u Registar prostornih jedinica podataka o stepenu urbanizacije i dr.</p>
4. Statistika održivog razvoja	Republički zavod za statistiku	Svi odgovorni proizvođači zvanične statistike i	Indikatori Ciljeva održivog razvoja Agenda 2030 koji se odnose na okončanje siromaštva, okončanje gladi i poboljšanje bezbednosti hrane,

STATISTIČKE OBLASTI	ODGOVORNI PROIZVOĐAČ	ADMINISTRATIVNI IZVOR	STATISTIČKI INDIKATORI, PLANIRANE AKTIVNOSTI I PERIODIČNOST INDIKATORA
		drugi republički organi i organizacije	<p>obezbeđenje zdravog života, inkluzivno i kvalitetno obrazovanje, postizanje rodne ravnopravnosti, obezbeđenje sanitarnih uslova i pristupa pijaćoj vodi, osiguranje pristupa dostupnoj i pouzdanoj energiji, promovisanje održivog ekonomskog rasta, izgradnju infrastrukture, smanjenje nejednakosti između država, učiniti gradove boljim i bezbednijim, održivu potrošnju i proizvodnju, borbu protiv klimatskih promena, očuvanje okeana i mora, upravljanje šumama, inkluzivna društva i učvrstiti partnerstvo za održivi razvoj.</p> <p>Periodika indikatora je godišnja i višegodišnja.</p>
5. Statistika polova	Republički zavod za statistiku	Institut za javno zdravlje Srbije, Ministarstvo unutrašnjih poslova, Nacionalna služba za zapošljavanje, Ministarstvo pravde i dr.	<p>Indikatori iz sledećih oblasti zvanične statistike: stanovništvo, obrazovanje, pravosuđe, tržište rada, izbori itd. prikazani prema polu.</p> <p>Planira se nastavak saradnje sa davaocima podataka iz administrativnih izvora.</p> <p>Periodika indikatora je trogodišnja.</p>
6. Statistika omladine	Ministarstvo omladine i sporta		<p>Planira se obezbeđivanje podataka o omladini iz oblasti statistike stanovništva, kao i zdravstvene, socioekonomske i obrazovne statistike i dr., prikazani prema starosnim grupama mladih.</p> <p>Periodika indikatora je godišnja.</p>

IV. PREGLED NAJZNAČAJNIJIH INFRASTRUKTURNIH I RAZVOJNIH AKTIVNOSTI

NAZIV AKTIVNOSTI	ODGOVORNI PROIZVOĐAČ	SADAŠNJE STANJE I PLANIRANE AKTIVNOSTI
METODOLOGIJA PRIKUPLJANJA, OBRADE, DISEMINACIJE I ANALIZE PODATAKA		
1. Metapodaci	Svi odgovorni proizvođači zvanične statistike	<p>Sistem statističkih metapodataka ima sve značajniju ulogu u statističkim organizacijama. Predstavlja sistem za proizvodnju, skladištenje i korišćenje statističkih metapodataka, gde se pod sistemom podrazumevaju ljudi, procesi i tehnologija koji su neophodni za upravljanje statističkim metapodacima.</p> <p>Planira se dalji razvoj ovog sistema čiji je cilj da omogući efikasno funkcionisanje i dalji razvoj celokupnog statističkog informacionog sistema. To podrazumeva sistematsko i koordinirano upravljanje aktivnostima u vezi sa dizajnom, implementacijom, održavanjem, upotrebom i evaluacijom sistema statističkih metapodataka.</p>
2. Klasifikacije	Svi odgovorni proizvođači zvanične statistike	Razvoj i primena nacionalnih statističkih klasifikacija, u skladu sa međunarodnim standardima, kao i prilagođavanje i uvođenje u statistički sistem novih verzija međunarodnih statističkih klasifikacija razvijenih od strane relevantnih međunarodnih institucija (UNSD, ILO, UNESKO, SZO, Evrostat i dr.).
3. Registri	Svi odgovorni proizvođači zvanične statistike	<p>Obuhvata vođenje statističkih i drugih registara.</p> <p>Statistički poslovni registar (SPR) predstavlja skup statističkih i pravnih jedinica koji služi kao osnovni okvir za sprovođenje statističkih istraživanja u oblasti poslovnih statistika.</p> <p>Planiraju se sledeće aktivnosti:</p> <ul style="list-style-type: none"> - konstantan rad na definisanju novih i poboljšanju postojećih procedura za ažuriranje statističkih jedinica poslovnog registra; - uvođenje novih metodoloških rešenja i dalja harmonizacija sa pozitivnom evropskom praksom; - rad na unapređenju saradnje sa postojećim administrativnim izvorima, kao i uvođenje novih administrativnih izvora u sistem ažuriranja poslovnog registra; - praćenje evropskih regulativa u smislu eventualnog uvođenja novih statističkih jedinica i redizajn poslovnog registra saglasno evropskim regulativama; dalji razvoj registra Grupa preduzeća i uključivanje u <i>EuroGroup Register</i>; - analiza strukture velikih i složenih sistema; sprovođenje istraživanja lokalnih jedinica; - uvođenje istraživanja o kvalitetu SPR-a; - intenziviranje saradnje unutar RZS-a između SPR-a i predmetnih statistika koje se oslanjaju na SPR; definisanje procedura za merenje opterećenja davalaca podataka; - postupno uključivanje u Evropski sistem statističkih poslovnih registara (<i>ESBRs</i>) i dr. <p>Planirane su aktivnosti na uspostavljanju Statističkog registra stanovništva, na bazi podataka prikupljenih u Popisu 2021. i raspoloživih administrativnih izvora. Statistički registar stanovništva sadržaće podatke o licima, domaćinstvima i stanovima. Koristiće se kao okvir za izbor uzorka za istraživanja koja sprovodi RZS, za sprovođenje narednog popisa stanovništva (2031), kao i za izradu godišnjih procena broja stanovnika i drugih demografskih indikatora. Podaci će se ažurirati iz administrativnih izvora i iz statističkih istraživanja. Predviđene su sledeće aktivnosti: definisanje sadržaja registra, mapiranje administrativnih izvora podataka, uspostavljanje</p>

NAZIV AKTIVNOSTI	ODGOVORNI PROIZVOĐAČ	SADAŠNJE STANJE I PLANIRANE AKTIVNOSTI
		<p>saradnje sa vlasnicima administrativnih izvora podataka, definisanje protokola za preuzimanje podataka iz administrativnih izvora, definisanje procedure za upravljanje podacima i dr.</p> <p>Planirane su aktivnosti na uspostavljanju Statističkog registra aktivnosti. Statistički registar aktivnosti će biti baziran na podacima iz Centralnog registra stanovništva, Poslovnog registra, Centralnog registra obaveznog socijalnog osiguranja, podacima iz Poreske uprave i iz Registra dece, učenika i odraslih i Registra studenata, koji će biti formirani u okviru Jedinistvenog informacionog sistema prosvete, kao i iz drugih relevantnih raspoloživih administrativnih izvora. Registar aktivnosti će sadržati podatke o aktivnostima u vezi sa zaposlenošću, učenjem i o drugim aktivnostima u vezi sa tržištem rada, pri čemu će za svaku aktivnost postojati podatak o početku i završetku te aktivnosti. Registar aktivnosti predstavljaće most između podataka koji se odnose na pojedince i podataka koji se odnose na poslovne subjekte, gde se svaka aktivnost može identifikovati uz pomoć ličnog identifikacionog broja i matičnog broja poslovnog subjekta. Koristiće se za izradu indikatora iz oblasti statistike tržišta rada i za sagledavanje ponude i tražnje na tržištu rada povezivanjem informacija iz oblasti obrazovanja i tržišta rada.</p> <p>Planirane aktivnosti vođenja Statističkog registra poljoprivrednih gazdinstava obuhvataju saradnju sa Ministarstvom poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede na usklađivanju definicija i poboljšanju kvaliteta administrativnih izvora, kako radi validacije podataka prikupljenih statističkim istraživanjima tako i radi korišćenja tih izvora za proizvodnju statističkih podataka.</p>
4. Metodologija uzorka	Republički zavod za statistiku	<p>Definisanje standarda i unapređenje metoda kojima se obezbeđuje optimalna stratifikacija i alokacija uzorka.</p> <p>Unapređenje metoda koordinacije različitih istraživanja kako bi se smanjila opterećenost izveštajnih jedinica. Formiranje baze podataka o jedinicama uzorka.</p> <p>Razvoj i primena metoda za ocene parametara i uzoračkih grešaka: šira primena postupka kalibracije; ocene parametara za male domene; obezbeđenje ocena grešaka za ključne parametre i indikatore istraživanja na uzorku i testiranje primene modeliranja grešaka.</p> <p>Planira se da se kroz međunarodnu saradnju i praćenjem regulativa EU unapredi primena statističke metodologije u istraživanjima, kao i softverske podrške za pripremu okvira, alokaciju uzorka, ocenjivanje parametara i dr.</p>
5. Analiza vremenskih serija	Republički zavod za statistiku	<p>Statistička analiza i desezoniranje vremenskih serija uz primenu matematičko-statističkih strukturnih modela i standardizaciju postupaka za primenu modela u skladu sa međunarodnim standardima.</p>

NAZIV AKTIVNOSTI	ODGOVORNI PROIZVOĐAČ	SADAŠNJE STANJE I PLANIRANE AKTIVNOSTI
6. Baze podataka	Svi odgovorni proizvođači zvanične statistike	<p>Razvoj i održavanje baza podataka kao što su Statistička baza podataka, DevInfo baza podataka i dr.</p> <p>Statistička baza podataka je namenjena za objavljivanje statističkih podataka proizvedenih prema godišnjem planu statističkih istraživanja od strane RZS-a i drugih proizvođača u sistemu zvanične statistike. Veb-sajt zajedno sa statističkom bazom podataka predstavlja glavni kanal za diseminaciju koji se koristi za pružanje usluga korisnicima. Statistička baza podataka omogućava korisnicima da na jednom mestu mogu pregledati i preuzeti serije podataka za indikatore iz svih statističkih oblasti, kao i za indikatore ciljeva održivog razvoja (SDG), zavisno od periodike istraživanja/aktivnosti iz kojih su proizvedeni sa odgovarajućim metapodacima. Baza se svakodnevno ažurira novim podacima; ažuriranje se obavlja u 12 časova i usklađuje sa Kalendarom objavljivanja.</p> <p>Planira se kontinuiran rad na unapređenju baze i primeni modernih tehnologija u cilju što jednostavnijeg i efikasnijeg korišćenja statističkih podataka.</p> <p>DevInfo je baza podataka koja sadrži zvanične statističke podatke za praćenje globalnih ciljeva razvoja i pokazatelja socijalne uključenosti i smanjenja siromaštva, nacionalnog plana akcije za decu, politika rodne ravnopravnosti, kao i drugih strategija. DevInfo je softerski alat koji omogućava efikasnu organizaciju, čuvanje, pregled i prezentaciju podataka i indikatora na nacionalnom i lokalnom nivou. Baza sadrži detaljne informacije o vremenskom periodu, geografskim oblastima, jedinicama mere, subpopulacijama i izvorima podataka, kao i metapodatke indikatora, i koristi se za praćenje društvenog razvoja.</p> <p>S ciljem unapređenja raspoloživosti i korišćenja podataka do opštinskog nivoa, razvijene su opštinska DevInfo baza i baza Prirodno kretanje stanovništva i profili, preko kojih se može doći do podataka za svaku od opština u Republici Srbiji. Baze podataka i profili ažuriraju se četiri puta godišnje, u januaru, aprilu, avgustu i oktobru, i nalaze se na sajtu RZS-a.</p>
7. Informisanje i diseminacija	Svi odgovorni proizvođači zvanične statistike	<p>Razvoj diseminacione politike usmeren je ka pravovremenom zadovoljavanju potreba korisnika za statističkim podacima visokog kvaliteta, odnosno da ti podaci budu prilagođeni njihovim potrebama i zahtevima. U narednom periodu, povećanjem dostupnosti i kvaliteta statističkih podataka, unaprediće se prepoznatljivost zvanične statistike kao osnovnog izvora pouzdanih i pravovremenih podataka.</p> <p>Planirane prioritene aktivnosti su:</p> <p>poboljšanje komunikacije između korisnika i zvanične statistike radi zadovoljenja korisničkih potreba;</p> <p>primena novih informacionih tehnologija (<i>Open Data</i>, <i>SDMX</i> i sl.) u procesu diseminacije i razmene statističkih podataka;</p> <p>nastavak rada na uspostavljanju standarda u razmeni podataka, u skladu sa preporučenim standardima Međunarodne inicijative za razvoj i primenu efikasnijih načina za razmenu statističkih podataka i metapodataka (<i>SDMX</i> inicijativa);</p> <p>kontinuiran rad na unapređenju infrastrukture za pristup podacima uz osiguranje njihove poverljivosti; povećanje ponude javno dostupnih podataka za potrebe različitih korisnika;</p> <p>jačanje saradnje sa domaćim i međunarodnim korisnicima radi bolje identifikacije njihovih potreba;</p> <p>razvoj infastrukture za pristup mikropodacima za potrebe naučnoistraživačkih institucija u skladu sa Procedurom za omogućavanje pristupa individualnim podacima bez identifikatora u</p>

NAZIV AKTIVNOSTI	ODGOVORNI PROIZVOĐAČ	SADAŠNJE STANJE I PLANIRANE AKTIVNOSTI
		<p>naučnoistraživačke svrhe i u skladu sa uslovima definisanim u sklopu ESS.</p> <p>Planiran je rad na razvoju Nacionalnog portala za praćenje kvantitativnih pokazatelja u okviru različitih strategija definisanih u međunarodnom statističkom sistemu ili na osnovu nacionalnih strateških dokumenata, baziran na jedinstvenom informacionom sistemu sa <i>one-stop-shop</i> pristupom, u kome se podaci i referentni metapodaci čuvaju i objavljuju na jednom mestu i povezani su sa svim relevantnim strategijama.</p>
8. Bezbednost podataka i statistička poverljivost	Svi odgovorni proizvođači zvanične statistike	<p>Zvanična statistika ostvaruje potpunu zaštitu prava davalaca podataka i statističkih jedinica. Načelo poverljivosti obuhvata zaštitu podataka koji se odnose na pojedinačnu statističku jedinicu, s tim da se individualni podaci mogu koristiti samo u statističke svrhe.</p> <p>Zakon o zvaničnoj statistici nalaže odgovornim proizvođačima statistike da nakon završetka obrade prikupljenih podataka odstranjuju identifikatore izveštajnih i statističkih jedinica. Upitnike i druge dokumente koji sadrže individualne podatke dobijene prilikom sprovođenja statističkih istraživanja treba uništiti, i to nakon završetka unosa, šifriranja i obrade podataka u skladu sa važećim propisima.</p> <p>Podaci prikupljeni, obrađeni i uskladišteni u svrhe zvanične statistike poverljivi su onda kada fizičko ili pravno lice može da se neposredno ili posredno identifikuje imenom, adresom ili identifikacionim brojem. Poverljivi podaci se ne mogu koristiti radi utvrđivanja prava i stvaranja obaveze izveštajnoj jedinici.</p> <p>Odgovorni proizvođači statistike mogu da naučnoistraživačkim institucijama obezbede, na pisani zahtev, individualne podatke bez identifikatora, ali su u obavezi da vode evidenciju o takvim korisnicima, kao i o nameni za koju im se dostavljaju podaci.</p> <p>Zaštita poverljivih podataka obezbeđuje se ograničavanjem pristupa poverljivim podacima, jer je on ograničen na lica koja prilikom obavljanja svojih zadataka proizvode zvaničnu statistiku, i to do stepena u kom su ti podaci neophodni za proizvodnju zvanične statistike.</p> <p>Odgovorni proizvođači zvanične statistike obavezni su da preduzmu sve propisane administrativne, tehničke i organizacione mere neophodne za zaštitu poverljivih podataka protiv nelegalnog pristupa, otkrivanja ili korišćenja.</p>
STRATEŠKA I UPRAVLJAČKA PITANJA ZVANIČNE STATISTIKE		
1. Zakonodavni okvir	Svi odgovorni proizvođači zvanične statistike	<p>Zakon o zvaničnoj statistici, kao osnovni pravni akt, reguliše oblast statistike, odnosno proizvodnju i diseminaciju podataka i informacija zvanične statistike, kao i organizaciju sistema zvanične statistike u Republici Srbiji:</p> <p>definicija zvanične statistike; zaštita davalaca podataka; osnovna načela; odgovorni proizvođači statistike; priprema petogodišnjeg statističkog programa i godišnjih primenljivih planova; način objavljivanja rezultata statističkih istraživanja i korišćenje podataka; način prikupljanja podataka i obrađivanja i skladištenja podataka; obaveza formiranja statističkih registara; uslovi diseminacije podataka i informacija; poverljivost podataka i zaštita poverljivih podataka; saradnja sa međunarodnim statističkim organizacijama i dr.).</p> <p>Zakon je usklađen sa osnovnim principima i odredbama međunarodne pravne regulative koji se odnose na zvaničnu statistiku.</p> <p>Narodna banka Srbije je nadležna institucija za prikupljanje, obradu i analizu podataka monetarne i platnobilansne statistike u Republici</p>

NAZIV AKTIVNOSTI	ODGOVORNI PROIZVOĐAČ	SADAŠNJE STANJE I PLANIRANE AKTIVNOSTI
		<p>Srbiji, koji se obrađuju u skladu sa Zakonom o Narodnoj banci Srbije i Zakonom o zvaničnoj statistici. Zakon o Narodnoj banci Srbije utvrđuje da ona može da propiše obavezu za banke, finansijske organizacije i druga pravna lica da evidentiraju, prikupljaju, obrađuju i dostavljaju određene podatke, a Zakonom o zvaničnoj statistici propisano je da Narodna banka Srbije postavlja standarde za zvaničnu statistiku u okviru funkcija koje vrši.</p> <p>U narednom periodu neophodno je izvršiti izmene i dopune Zakona radi efikasnije organizacije sistema zvanične statistike, kao i usaglašavanje sa odredbama drugih zakona koji regulišu oblast zaštite individualnih podataka.</p> <p>Nacrt novog Zakona o zvaničnoj statistici, koji je u proceduri, odnosno u fazi prikupljanja mišljenja od ministarstava i drugih relevantnih institucija, predvideo je potpuno usaglašavanje sa regulativom EU, efikasnu koordinaciju statističkog sistema, kao i potpunu usaglašenost sa zakonom koji reguliše oblast zaštite individualnih podataka.</p>
2. Koordinacija statističkog sistema	Republički zavod za statistiku	<p>Pružanje podrške daljem razvoju statističkog sistema Republike Srbije i pojačana koordinacija tog sistema od strane RZS-a, kao zvaničnog koordinatora nacionalnog statističkog sistema.</p> <p>Planirane aktivnosti su:</p> <ul style="list-style-type: none"> - priprema liste proizvođača zvanične statistike, u skladu sa kriterijumima iz međunarodnih statističkih preporuka; - priprema pravilnika o načinu utvrđivanja proizvođača zvanične statistike; - izrada liste zvaničnih statističkih proizvoda; - formiranje stalnog koordinacionog tela (komiteta) proizvođača zvanične statistike; - priprema za razvoj portala zvanične statistike i zajedničkog kalendara publikovanja; - izrada Nacionalnog kodeksa prakse zvanične statistike (u skladu sa Kodeksom prakse evropske statistike) i njegova implementacija u sistemu zvanične statistike; - promovisanje i praćenje primene međunarodnih statističkih principa, standarda i klasifikacija u sistemu zvanične statistike. <p>Planira se intenzivnija saradnja sa vlasnicima administrativnih podataka i upotreba tih podataka u proizvodnji zvanične statistike.</p>
3. Upravljanje kvalitetom	Svi odgovorni proizvođači zvanične statistike	<p>Planira se nastavak započetih aktivnosti na implementaciji sistema upravljanja kvalitetom koji se oslanja na Misiju i Viziju zvanične statistike Republike Srbije, kao i na Kodeks prakse evropske statistike (<i>European Statistics Code of Practice – CoP</i>), Osnovne principe zvanične statistike UN i principe Upravljanja ukupnim kvalitetom (<i>Total Quality Management – TQM</i>).</p> <p>U tom smislu, RZS će:</p> <ul style="list-style-type: none"> - nastojati da unapredi saradnju sa korisnicima statističkih proizvoda i usluga uvođenjem novih oblika diseminacije i komunikacije; - nastaviti da prati stavove i zadovoljstvo korisnika i nastojati da u što većoj meri zadovolji njihove potrebe i zahteve; - raditi na identifikovanju i opisivanju svih procesa u lancu statističke proizvodnje; - sistematski sprovoditi unapređenje kvaliteta statističkih proizvoda i procesa; - stvoriti preduslove za implementaciju interne revizije i samoocenjivanja; - stvoriti preduslove za uvođenje sistema za upravljanje rizicima; - raditi na jačanju saradnje sa davaocima podataka i smanjivanju njihove opterećenosti;

NAZIV AKTIVNOSTI	ODGOVORNI PROIZVOĐAČ	SADAŠNJE STANJE I PLANIRANE AKTIVNOSTI
		<p>- nastaviti da prati zadovoljstvo, mišljenja i stavove zaposlenih; - sprovesti kontinuiranu edukaciju zaposlenih; - razvijati intenzivnu saradnju i razmenu iskustava sa zemljama okruženja i zemljama iz ESS.</p> <p>Uspešnom realizacijom ovih aktivnosti, RZS postaje organizacija posvećena kvalitetu i njegovom unapređenju.</p>
4. IT infra- struktura	Svi odgovorni proizvođači zvanične statistike	<p>Planira se definisanje standarda i unapređenje programskog sistema IKT radi razvoja i održavanja softvera za statistička istraživanja i administrativne poslove (<i>meta-data driven</i> sistem za jednoobrazan pristup podacima radi ažuriranja, unosa i tabeliranja, softver za administraciju baza podataka i dr.). Zbog toga je jedan od glavnih prioriteta dalji razvoj IST-a, softverskog paketa, u potpunosti razvijenog u RZS-u, čija je osnova metabaza strukturnih podataka, kao i korišćenje modernih tehnologija (<i>Open Data, Big Data, Data mining</i> i sl).</p> <p>U skladu sa Zakonom o zaštiti podataka o ličnosti, planira se nastavak rada na definisanju standardnih postupaka preuzimanja podataka iz određenih administrativnih izvora, formiranje baza podataka i razvoj kompleksnog informacionog sistema za integraciju svih administrativnih podataka i upravljanje setovima podataka tako da budu lako dostupni za korišćenje statističkim službama kojima su ovi podaci potrebni.</p> <p>Planira se unapređenje IT infrastrukture RZS-a u okviru projekta IPA, kao i nabavka opreme, konsolidacija IT rešenja i implementacija rešenja za IT infrastrukturu.</p> <p>Planira se nastavak rada na uspostavljanju standarda u razmeni podataka, kako internih tako i prema drugim organizacijama, a u skladu sa preporučenim standardima Međunarodne inicijative za razvoj i primenu efikasnijih načina za razmenu statističkih podataka i metapodataka (<i>SDMX</i> inicijativa). U tu svrhu je potrebno definisati tehničke specifikacije i rešenja i obezbediti uniforman način komunikacije, kako između aplikacija unutar RZS-a tako i komunikacije sa informacionim sistemima drugih organa državne uprave.</p> <p>Planira se dalja standardizacija poslovnih procesa i transakcija uz stalno poboljšanje servisnih usluga za klijente, kao i razvoj veb-servisa za pružanje personalizovanih usluga poslovnim subjektima.</p> <p>Planira se realizacija sistema za elektronsko prikupljanje i podnošenje izveštaja i podataka.</p> <p>Takođe se planira veće korišćenje podataka iz administrativnih izvora, i to kako klasičnim, tako i modernijim (<i>Big Data</i> i sl.) metodama.</p>
5. Međunarodna statistička saradnja	Svi odgovorni proizvođači zvanične statistike	<p>Obezbeđivanje raspoloživih podataka najznačajnijim međunarodnim organizacijama (Evrostat, Banka za međunarodna poravnanja, Evropska centralna banka, UN, MMF, Svetska banka i dr.).</p> <p>Učešće u radu međunarodnih radnih grupa i skupova, posebno na sastancima radnih grupa u Evrostatu.</p> <p>Korišćenje IPA i drugih međunarodnih fondova radi unapređenja sistema zvanične statistike Republike Srbije.</p> <p>Planirane aktivnosti treba da obezbede usaglašavanje sa ESS, odnosno rad na harmonizovanju standarda, klasifikacija i metodologija radi dobijanja međunarodno uporedivih pokazatelja, kao i uključivanje u međunarodnu statističku saradnju svih odgovornih proizvođača zvanične statistike.</p>

V. ODGOVORNI PROIZVOĐAČI ZVANIČNE STATISTIKE

Zakonom o zvaničnoj statistici, u članu 6, propisano je da su sistemom zvanične statistike Republike Srbije, kao odgovorni proizvođači zvanične statistike, obuhvaćeni: Republički zavod za statistiku, Narodna banka Srbije, Gradska uprava Grada Beograda – za teritoriju Grada Beograda, i ostali odgovorni proizvođači zvanične statistike navedeni u petogodišnjem statističkom programu.

Program zvanične statistike u periodu od 2021. do 2025. godine, u skladu sa Zakonom, navodi kao ostale odgovorne proizvođače zvanične statistike:

- Ministarstvo finansija;
- Ministarstvo unutrašnjih poslova;
- Ministarstvo pravde;
- Republičko javno tužilaštvo;
- Ministarstvo zdravlja;
- Institut za javno zdravlje Srbije;
- Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede;
- Ministarstvo zaštite životne sredine;
- Agencija za zaštitu životne sredine;
- Zavod za zaštitu prirode Srbije;
- Ministarstvo za rad, zapošljavanje, boračka i socijalna pitanja;
- Republički zavod za socijalnu zaštitu;
- Nacionalna služba za zapošljavanje;
- Ministarstvo prosvete, nauke i tehnološkog razvoja;
- Zavod za proučavanje kulturnog razvitka;
- Narodna biblioteka Srbije;
- Ministarstvo privrede;
- Ministarstvo rudarstva i energetike;
- Ministarstvo omladine i sporta;
- Zavod za sport i medicinu sporta Republike Srbije;
- Republički geodetski zavod;
- Republički fond za penzijsko i invalidsko osiguranje;
- Republički fond za zdravstveno osiguranje.

VI. OČEKIVANI PROBLEMI I USLOVI ZA REALIZACIJU PROGRAMA

Odgovorni proizvođači zvanične statistike su u proteklom periodu započeli intenzivne aktivnosti na harmonizaciji statističkih istraživanja i rezultata zvanične statistike sa međunarodnim statističkim standardima, pre svega sa standardima ESS i EU. To je urađeno u uslovima ograničenih i konstantno opadajućih raspoloživih resursa zvanične statistike, pre svega RZS-a, kao glavnog proizvođača i diseminatora rezultata zvanične statistike i koordinatora sistema zvanične statistike. U godišnjim izveštajima Evropske komisije o napretku Republike Srbije u okviru preporuka za Poglavlje 18 – Statistika, redovno se zaključuje da kapacitet RZS-a treba ojačati povećanjem broja zaposlenih i poboljšanjem njihovih veština da bi se ostvarila obaveza ispunjenja pravnih tekovina EU u oblasti statistike.

U narednom periodu treba završiti proces potpune harmonizacije zvanične statistike sa međunarodnim standardima u svim statističkim oblastima, a pre svega u oblasti nacionalnih računa i ekonomskih statistika, u skladu sa navedenim planiranim aktivnostima. Razvoj zvanične statistike u periodu od 2021. do 2025. godine zahteva obezbeđenje odgovarajućih resursa, pre svega finansijskih sredstava, infrastrukture i povećanje broja stručnih kadrova, kao preduslova za proizvodnju kvalitetnih i ažurnih rezultata zvanične statistike.

RZS je suočen sa poteškoćama u realizaciji razvojnih aktivnosti usled ograničenih kapaciteta i statusa, koji ne omogućavaju realizaciju koordinacione uloge u sistemu zvanične statistike, uticaj na metodološka rešenja u značajnim administrativnim registrima i bazama podataka i vođenje odgovarajuće kadrovske politike. Zabrinjavajuća starosna struktura zaposlenih u ovom periodu, ukoliko se ne preduzme blagovremeno angažovanje novozaposlenih i njihova obuka, može dovesti do značajnih problema u funkcionisanju sistema zvanične statistike. Narodna skupština, Vlada i nadležni organi državne uprave stvorice, donošenjem ovog programa, odgovarajući institucionalni okvir za promene u zvaničnoj statistici i adekvatno merenje socioekonomskih pojava. To podrazumeva aktivnu politiku u pogledu daljeg unapređenja zakonodavnog okvira i obezbeđivanju drugih uslova neophodnih za funkcionisanje zvanične statistike.

Stvaranje boljih uslova i uspostavljanje veće saradnje i koordinacije sa korisnicima i proizvođačima podataka, kao i dalja izgradnja i jačanje kapaciteta svih učesnika u procesu proizvodnje i korišćenja statističkih podataka i analiza, jedan su od bitnih preduslova realizacije Programom planiranih aktivnosti zvanične statistike. Takođe, neophodno je pružanje javne podrške statistici u odnosu na davanje podataka, uključujući administrativne izvore, pre svega kroz zakonodavno uređivanje ove oblasti.

U započetom procesu pristupanja EU sve je više zahteva za obezbeđivanjem različitih statističkih pokazatelja, kako od ministarstava i drugih državnih institucija, međunarodnih organizacija, poslovnih subjekata, naučnoistraživačkih i obrazovnih institucija tako i od medija i najšire javnosti. Zvanična statistika mora biti potpuno spremna da realizuje sve te zahteve, jer je ona jedina kompetentna i merodavna da daje objektivne statističke informacije o društveno-ekonomskim kretanjima u Republici Srbiji. Međutim, da bi zvanična statistika ispunila ovu ulogu, nužno je da kontinuirano prati razvoj savremenih međunarodnih statističkih standarda i odgovarajućih instrumenata za njihovu primenu, koje utvrđuju UN, ESS, Evrostat, MMF, OECD i druge relevantne međunarodne organizacije i institucije.

Planirane strateške aktivnosti i programski zadaci su znatno obimniji u odnosu na prethodni period, a njihova realizacija mora da se izvrši bržim tempom nego što je to slučaj sa zemljama u okruženju. Takođe, potrebno je obezbediti pogodan ambijent i infrastrukturu za planirane promene i aktivnosti prilikom razrade

Programa, odnosno Zakonom predviđene procedure donošenja redovnih godišnjih planova zvanične statistike, kao i adekvatna finansijska ulaganja u materijalne, tehničke i kadrovske resurse za potrebe sprovođenja novih statističkih istraživanja i proizvodnju novih pokazatelja.

Pregled skraćenica u tekstu

Zakon	Zakon o zvaničnoj statistici
Program	Program zvanične statistike u periodu od 2021. do 2025. godine
RZS	Republički zavod za statistiku
ESS	Evropski statistički sistem (<i>European Statistical System – ESS</i>)
EU	Evropska unija (<i>European Union – EU</i>)
CSA	Klasifikacija statističkih aktivnosti (<i>Classification of Statistical Activities</i>)
UN	Ujedinjene nacije (<i>United Nations – UN</i>)
CoP	Kodeks prakse evropske statistike (<i>European Statistics Code of Practice</i>)
Evrostat	Statistički zavod EU (<i>Statistical office of the European Union – Eurostat</i>)
MMF	Međunarodni monetarni fond (<i>International Monetary Fund – IMF</i>)
OECD	Međunarodna organizacija za ekonomsku saradnju i razvoj (<i>Organisation for Economic Co-operation and Development – OECD</i>)
ESS Vision 2020	Vizija Evropskog statističkog sistema 2020
RZSMETA	Sistem za izradu referentnih metapodataka i izveštaja o kvalitetu RZS-a
KD	Klasifikacija delatnosti
DMS	Sistem podrške odlučivanju (<i>Decision Making Support</i>)
SDG	Ciljevi održivog razvoja UN (<i>Sustainable Development Goals</i>)
ICCS	Međunarodna klasifikacija krivičnih dela za statističke potrebe (<i>International Classification of Crime for Statistical Purposes</i>)
UOE	Zajednički upitnik o obrazovanju (<i>UNESCO OECD Eurostat joint data collection</i>)
UNESKO	Organizacija UN za obrazovanje, nauku i kulturu (<i>UN Educational, Scientific and Cultural Organization – UNESCO</i>)
DevInfo	Baza podataka za praćenje društvenog razvoja
ESSPROS	Evropski sistem integrisane statistike socijalne zaštite (<i>European System of integrated Social PROtection Statistics</i>)
SNA	Sistem nacionalnih računa (<i>System of National Accounts</i>)
ESA	Evropski sistem nacionalnih računa (<i>European System of National and Regional Accounts</i>)
Prodcom	Statistika proizvodnje industrijskih proizvoda (<i>Statistics on the production of manufactured goods</i>)
FATS	Statistika poslovanja stranih podružnica (<i>Foreign affiliates statistics</i>)
IKT	Informaciono-komunikaciona tehnologija

TQM	Sistem upravljanja ukupnim kvalitetom (<i>Total Quality Management</i>)
IST	Softverski paket RZS – koncept za integrisanu obradu podataka
GSBPM	Generički model statističkih poslovnih procesa (<i>Generic Statistical Business Process Model</i>)
DFLE	Očekivano trajanje života bez invaliditeta (<i>Disability-free life expectancy</i>)
SILC	Anketa o prihodima i uslovima života (<i>Survey on Income and Living Conditions</i>)
NSTJ	Nomenklatura statističkih teritorijalnih jedinica
ILO	Međunarodna organizacija rada (<i>International Labour Organization</i>)
CVTS	Ankete o stručnom usavršavanju u poslovnim subjektima (<i>Continuing Vocational Training Survey</i>)
MKB	Međunarodna klasifikacija bolesti
EHIS	Evropska anketa o zdravlju (<i>European Health Interview Survey</i>)
SZO	Svetska zdravstvena organizacija (<i>World Health Organization – WHO</i>)
UNODC	Kancelarija UN za pitanja droge i kriminala (<i>UN Office on Drugs and Crime</i>)
BDP	Bruto domaći proizvod
GFS	Statistika državnih finansija (<i>Government Finance Statistics</i>)
CPA	Klasifikacija proizvoda prema delatnosti (<i>Classification of Products by Activity</i>)
FRIBS	Okvirna uredba za integraciju poslovnih statistika (<i>Framework regulation integrating business statistics</i>)
SBS	Strukturne poslovne statistike (<i>Structural business statistics</i>)
Prodcom lista	Lista proizvoda za statistiku godišnje proizvodnje industrijskih proizvoda
PDV	Porez na dodatu vrednost
RSD	Srpski dinar
USD	Američki dolar
EUR	Evro
RTGS	Obračun u realnom vremenu po bruto principu (<i>Real Time Gross Settlement</i>)
NBS	Narodna banka Srbije
IPS	Sistem za instant plaćanja (<i>Instant Payments Serbia</i>)
EAA	Ekonomski računi poljoprivrede (<i>Economic accounts for agriculture</i>)
FADN	Računovodstvena mreža poljoprivrednih gazdinstava (<i>Farm Accountancy Data Network</i>)
NST	Standardna nomenklatura robe za statistiku saobraćaja (<i>Standard goods classification for transport statistics</i>)

ADR	Međunarodni sporazum o prevozu opasne robe u drumskom transportu (<i>European Agreement concerning the International Carriage of Dangerous Goods by Road</i>)
FTE	Ekvivalent pune zaposlenosti (Full-time equivalent)
EIS	Evropski inovacioni rezultati (<i>European innovation scoreboard</i>)
HRST	Ljudski resursi u nauci i tehnologiji (<i>Human resources in science and technology</i>)
EOR	Eksplzivni ostaci rata
CLRTAP	Konvencija o prekograničnom zagađenju vazduha na velikim udaljenostima (<i>Convention on Long-range Transboundary Air Pollution</i>)
UNFCCC	Okvirna konvencija UN o promeni klime (<i>UN Framework Convention on Climate Change</i>)
GIS	Geografski informacioni sistem (<i>Geographic Information System – GIS</i>)
NIGP	Nacionalna infrastruktura geoprostornih podataka
INSPIRE	Infrastruktura za prostorne informacije u Evropi (<i>INfrastructure for SPatial InfoRmation in Europe</i>)
UNSD	Sektor za statistiku Ujedinjenih nacija (<i>United Nations Statistics Division</i>)
SPR	Statistički poslovni registar (<i>Statistical Business Registers</i>)
ESBRs	Evropski sistem statističkih poslovnih registara (<i>European System of Interoperable Statistical Business Registers</i>)
SDMX	Standard za razmenu statističkih podataka i metapodataka (<i>Statistical Data and Metadata eXchange</i>)
IPA	Instrumenti za prepristupnu pomoć EU (<i>Instrument for Pre-Accession Assistance – IPA</i>)